

Agravista

nr. 9-10 (293-294),
26 iunie 2020

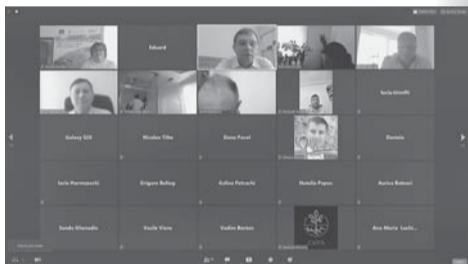
www.agravista.md CEL MAI COMPLET PORTAL AGRICOL DIN MOLDOVA

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

FARM: CONCURENȚĂ SPORITĂ PENTRU A PARTICIPA LA CURSURI DE INSTRUIRE

3

RETEAUA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE RURALĂ A FĂCUT ÎNCĂ UN PAS SPRE ATINGEREA OBIECTIVELOR PROPUSE

4-5

ȘASE PAȘI SIMPLI PENTRU CREȘTEREA VÂNZĂRILOR DE LĂGUME, FRUCTE ȘI POMOȘOARE CU TELEGRAM

6

MADRM ȘI SOLIDARITY FUND PL ÎN MOLDOVA AU SEMNAT UN MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE PENTRU IMPLEMENTAREA ABORDĂRII LEADER ÎN REPUBLICA MOLDOVA

8

SPECIALIȘTI ÎN AGRICULTURĂ BAT ALARMA: CONDIȚIILE CLIMATERICE FAVORIZEAZĂ APĂRIȚIA DIFERITOR BOLI ȘI DEZVOLTAREA DĂUNĂTORILOR PENTRU MULTE CULTURI AGRICOLE

11

BORIS BUJAC: AGRICULTURA MODERNĂ NECESITĂ CUNOȘTINȚE PROFUNDE, EXPERIENȚĂ ȘI MUNCĂ ASIDUĂ

Domnul Boris Bujac este un producător agricol cu o vastă experiență, care, ani și ani de-a rândul, a știuit să culegă roadele gliei, reușind să dezvolte o afacere temeinică. Rânduind gospodărește lucrurile, dânsul se evidențiază și în acest an, marcat de intemperiiile vremii, chiar dacă roadele sunt diminuate semnificativ de către efectele secetei îndelungate, a înghețurilor de primăvară, pe fundalul nu tocmai fast al crizei pandemice. Solicitat de către redacția "Agravista" să ne relateze cum se descurcă în aceste condiții, Boris Bujac a menționat că, dincolo de practica îndelungată și enorma experiență acumulată de-a lungul anilor, un rol aparte l-a jucat și faptul că, de mulți ani, este membru al Federației Agricultorilor din Moldova FARM și membru al Consiliului Administrativ AO „CUTEZĂTORUL” (Organizația Raională FARM Fălești). În acest context, dumnealui a menționat importanța implicării și participării la proiectele derulate de către FARM, pentru producătorii agricoli naționali, care le oferă acestora noi practici și cunoștințe, deosebit de utile în dezvoltarea unei afaceri durabile în domeniul agricol.

- Domnule Boris Bujac, cum ați ajuns, la această etapă, să gestionați o afacere, în care un accent deosebit puneți pe pomicultură?

- Am debutat în domeniu prin 1999, la acea perioadă cultivând preponderent culturi tehnice. În 2007-2011 am deținut funcția de primar al satului Glinjeni, după care am revenit în domeniul afacerilor. De astă dată, însă, am realizat necesitatea diversificării culturilor, or deja eram membru al FARM și, participând la diferite școli de câmp, seminare, vizite de schimb de experiență etc., am înțeles că trebuie evitate anumite riscuri, generate chiar și de prelucrarea unor loturi luate în arendă de la proprietari. De aici, încetul cu încetul, am renunțat la anumite loturi, pe care cultivam culturi tehnice, și am început să sădesc liveze de măr, cireșe, vișine, prune, caise etc.

- Și astăzi ce suprafață de livezi dețineți?
- Pe moment, îngrijesc circa 115 ha de livadă, pe care, plantată mai mulți ani cu diferite soiuri

de fructe, am rânduit lucrurile ca acestea să se coacă în lanț, pentru a nu avea pauze în activitate. Cu un asemenea algoritm, lucrurile au mers pe un trend ascendent.

- Cum vă descurcați anul acesta, deosebit de complicat din cauza factorilor meteorologici, dar și cu restricții impuse de criza pandemică?

- Cu bună seamă, anul acesta este unul deosebit de complicat pentru agricultura națională. În primul rând, livezile au suferit și din cauza secetei, dar, îndeosebi, din cauza înghețurilor din primăvara trecută. Caișii, cireșii, ceilalți pomi, toți au fost afectați. Ulterior înghețurilor, însă, s-a întâmplat o minune - caișii, bunăoară, au regenerat, ceea ce ne permite astăzi să culegem o anumită roadă. Chit că roada este mult

sub cele planificate, astăzi dacă reușim să culegem câte 3,5 tone de caise la hectar, în ceilalți ani roada fiind de circa 10 tone de pe aceeași unitate de teren. Spre regret, sunt afectate și celelalte livezi, precum mărul de vară, care crapă și, respectiv, nu mai poate fi realizat la un preț bun. La fel, este mult mai mică recolta de cireșe sau vișine, dar, în pofta tuturor greutăților, muncim și sperăm că vom reuși să acoperim cheltuielile.

- Cum gestionați activitatea muncitorilor zilieri, odată fiind dictate măsuri de protecție de către criza pandemică?

- Pentru zilieri, vreau să vă spun, asigurăm toate măsurile de protecție, solicitate de către autoritățile responsabile, atât în cazul transportării acestora, cât și în timpul muncii propriu-zise. Și aici nu admitem niciun compromis, deoarece suntem conștienți că numai prin respectarea tuturor cerințelor de securitate vom reuși să depășim situația de criză. În contextul zilerilor, însă, aș vrea să menționez faptul că Legea Zilierilor, un document extrem de util și benefic, s-ar cere, pe alocuri, de ajustat la rigorile și specificul agriculturii moderne. Astfel, spre exemplu, solicită mult timp perfectarea documentelor pentru o zi de muncă pentru fiecare zilier și, în condițiile în care ai nevoie de 60-70 de zilieri, se pierde o groază de timp. Sperăm că autoritățile responsabile vor revedea aceste aspecte.

- Domnule Bujac, vă mulțumim pentru interviu și vă urăm multă sănătate și roade bogate!

Interviu realizat de Eduard BALAN

Poza de arhivă

Vă puteți abona la ziarul nostru la toate oficiile poștale din țară → 15

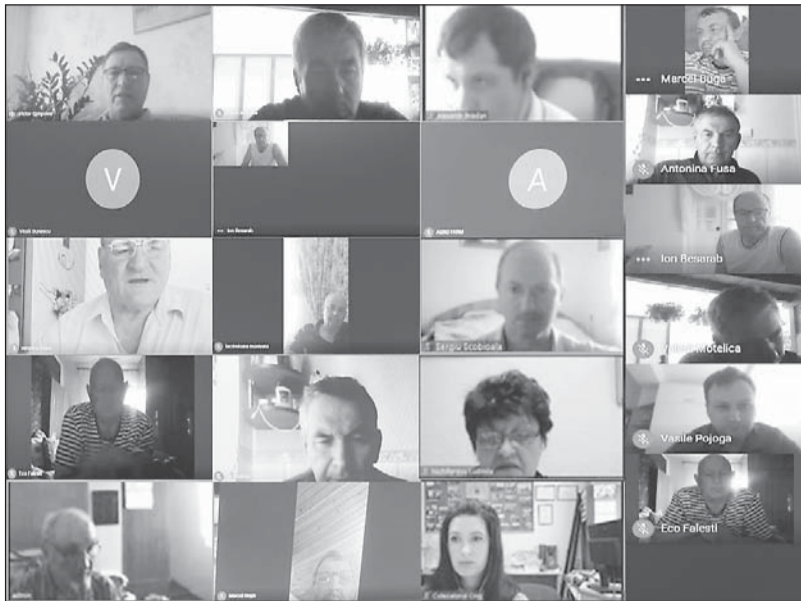
VICTOR CIMPOIEȘ: AO "CUTEZĂTORUL" ȘI-A DESFĂȘURAT ACTIVITĂȚILE ÎN REGIM ONLINE, PE PERIOADA DE CARANTINĂ PANDEMICĂ

Organizația Raională Fălești FARM AO "CUTEZĂTORUL" a activat eficient în cheia realizării obiectivelor asumate în cadrul proiectelor în derulare, majoritatea activităților, potrivit rigorilor impuse de criza pandemică, fiind derulate, în luna iunie curent, în regim online. În acest regim, au fost organizate mai multe evenimente, de rezonanță locală, la nivel de raion și oraș, cât și la scară națională, în contextul proiectelor implementate de Federația Agricultorilor din Moldova.

UN SEMINAR ONLINE UTIL PENTRU PRODUCĂTORII DE STRUGURI DE MASĂ DIN RAIONUL FĂLEȘTI

Sâmbătă, 20 iunie curent, a fost desfășurat seminarul online „Operațiuni în verde în plantațiile viticole de rod”, la care au participat 12 producători de struguri de masă din diferite localități ale raionului Fălești.

Instructorul instruirii a fost doctorul în științe agricole, profesor la Universitatea Agrară, domnul Tudor Cazacu. Adicional raportului prezentat, instructorul a mai oferit trei consultații la tema seminarului, inclusiv în imprimare directă, de la via domnului Vitalie Bunescu, din satul Calugar. De asemenea, instructorul a venit cu mai multe recomandări privind curățatul în verde, protecția plantațiilor în condițiile ploioase ale anului curent etc. Seminarul a fost organizat de

AO „CUTEZĂTORUL” în colaborare cu Direcția Agricolă și Alimentație a Consiliului raional Fălești în cadrul Programului „Servicii de extensivitate rurală”, finanțat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Federația Agricultorilor din Moldova FARM.

ADUNARE INFORMATIVĂ PRIVIND REZULTATELE EXECUTĂRII BUGETULUI OR. FĂLEȘTI ÎN ANUL 2019

În cadrul proiectului „Parteneriat pentru buna guvernare și dezvoltare locală a or. Fălești” a fost desfășurată online o adunare informativă, cu participarea a 20 de beneficiari ai proiectului. Participanții la eveniment au fost informați despre

mersul implementării proiectului, activitățile desfășurate și rezultatele executării bugetului urbei în anul 2019. Cu informații utile la temă au venit managerul și experții proiectului. Ca o linie roșie în cadrul adunării s-a menționat rolul cetățenilor în dezvoltarea comunitară și asigurarea bunei guvernări a localității.

Evenimentul a fost realizat în cadrul proiectului „Parteneriat pentru buna guvernare și dezvoltare locală a orașului Fălești” este finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer (KAS), prin intermediul Programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova” și partenerului regional Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”.

LA FĂLEȘTI A FOST DESCHISĂ O NOUĂ PIAȚĂ AGRICOLĂ

Ținând cont de situația epidemiologică complicată, piața agricolă a fost mutată de la piața centrală a orașului pe teritoriul fostei piețe de vite, în apropierea traseului Bălți-Iași.

AO „CUTEZĂTORUL”, în parteneriat cu primăria orașului Fălești, ați parteneri.

Comparând prețurile la majoritatea produselor alimentare, menționăm că acestea au scăzut, în comparație cu duminica precedentă, cu trei și chiar 20 de lei.

Proiectul „Parteneriat pentru

Teritoriul pieței a fost pietruit, fiind create condiții bune de activitate, atât pentru comercianți, cât și pentru consumatori.

Monitorizarea prețurilor la produsele alimentare a fost efectuată în cadrul proiectului „Parteneriat pentru buna guvernare și dezvoltare a orașului Fălești”, implementat de

buna guvernare și dezvoltare locală a orașului Fălești” este finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer (KAS), prin intermediul Programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova” și partenerului regional Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”.

AO „NIS-AGROINFORM” A DESFĂȘURAT O ȘCOALĂ DE CÂMP DEDICATĂ MINIMALIZĂRII PRELUCRĂRII SOLULUI

Organizația Raională FARM Nisporeni AO „Nis-AGROinform” a desfășurat, pe 18 iunie curent, o școală de câmp dedicată minimalizării prelucrării solului între spații la culturile pomicole și viticole, cu accente pe faptul că înierbarea (culturile de acoperire) reprezintă cel mai eficient sistem de întreținere a solului între spații în livezi și vița-de-vie.

Federația Agricultorilor din Moldova FARM

Bd. Ștefan cel Mare 123V
MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației Agricultorilor:

Cantemir (273) 2 28 53
Drochia (252) 2 70 32
Edineț (246) 2 43 84
Fălești (259) 2 29 51
Hâncești (269) 2 34 08

Nisporeni (264) 2 38 57
Orhei (235) 2 49 55
Râșcani (256) 2 45 84
Ungheni (236) 2 34 55
Cahul (299) 2 14 13

Evenimentul, cu participarea producătorilor locali de culturi pomicole și viticole, a fost deschis de către directorul AO „Nis-AGROinform”, domnul Ionel Petru, care i-a salutat pe participanți, a anunțat agenda și a punctat principalele repere ale programului.

Ulterior, trecându-se la programul propriu-zis, a intervenit domnul Ananie Peșteanu, dr., conf. Univ., care le-a prezentat participanților o prelegere despre înierbarea solului în livezi în calitate de soluție contra eroziunii și, plus de aceasta, a vorbit despre speciile recomandate pentru înierbarea artificială.

A urmat, mai apoi, prelegerea domnului Tudor Cazacu, dr., conf. Univ., care a informat auditoriul despre stabilirea încărcăturii la vița-de-vie, soiuri de masă, în dependență de condițiile climatice (precipitații și temperatură), operații în verde etc.

Agenda școlii de câmp a continuat cu partea practică, care s-a desfășurat cu succes la GȚ Fărîmă Ion, GȚ Talpiș Lidia și GȚ Gorceag Macarie, participanții având ocazia de a vedea pe viu cum se implementează cele studiate la partea teoretică. Pe finalul școlii de câmp, a fost remarcată buna desfășurare a evenimentului, participanții mulțumindu-le experților pentru munca depusă și cunoștințele diseminate, totodată fiind menționată necesitatea continuării și multiplicării unor asemenea evenimente, deosebit de utile pentru producătorii agricoli.

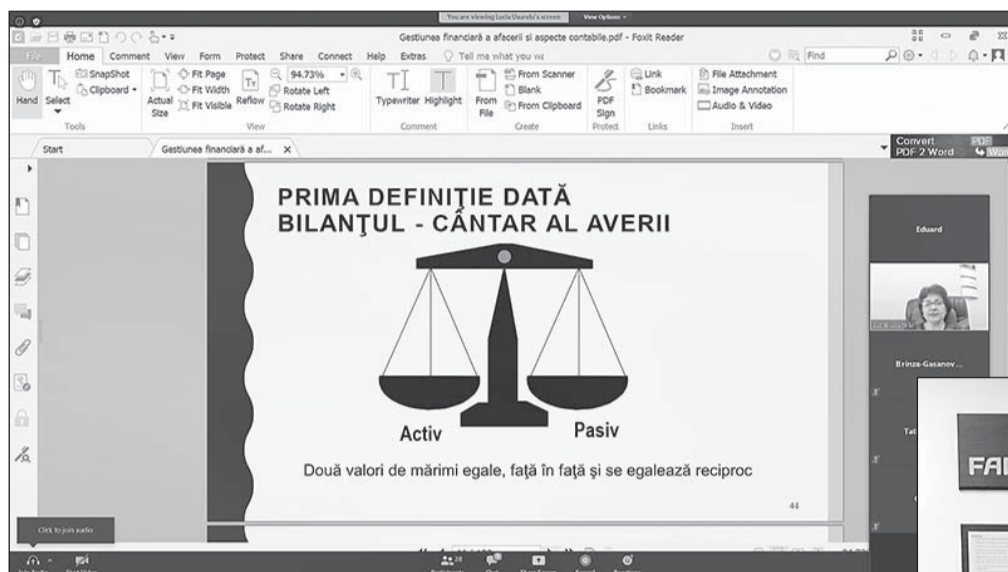

FARM: CONCURENȚĂ SPORITĂ PENTRU A PARTICIPA LA CURSURI DE ÎNSTRUIRE

Zeci de beneficiari - tineri și femei fermieri, doritori să acceseze "Subvenții în avans pentru proiectele START-UP" și cei care intenționează să aplice la "Măsură 3. Diversificarea economiei rurale prin activități non-agricole" - vor absolvi, astăzi, Cursul de instruire în domeniul antreprenoriatului, desfășurat de FARM, online, în perioada 11-16 iunie curent, în parteneriat cu ONG „ProEntranse”. Fiind înregistrat un număr record de doritori de a se înscrie la aceste cursuri de instruire, este important să fie specificat faptul că organizarea activităților este coordonată cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) și Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA), cu suportul Fondului Național pentru Dezvoltarea Agriculturii și Mediului Rural (FNDAMR).

Pe parcursul a cinci zile, participanții la instruire au fost instruiți temeinic de către experții Andrei Zbancă, Lucia Ușurelu, expert management financiar, și Ludmila Castraveț, expert marketing și resurse umane. Subiectele propuse auditoriului au vizat înregistrarea afacerii și legislația în domeniu, planificarea afacerii, sistemul fiscal, cotele impozitelor și taxelor, facilitățile fiscale ale gospodăriilor țărănești vs SRL, mixul de marketing, politica celor PPP (produs, preț și promovare) etc.

Într-o atmosferă propice asimilării de noi cunoștințe și practici, cursul de instruire va finaliza prin eliberarea de Certificate

tuturor participanților, experții salutând dorința acestora de a se instrui și de a căpăta noi cunoștințe, iar ultimii, la rândul lor, au apreciat înalt importanța desfășurării unor asemenea cursuri de instruire și le-au mulțumit moderatorilor pentru profesionalism și munca depusă.

După finalizarea cursului de instruire, participanții au venit la sediul FARM, cu programare prealabilă, să-și ridice Certificatele, organizatorii dorindu-le mult succes în atingerea obiecti-

velor propuse, fiind exprimată încrederea că noile cunoștințe le vor facilita inițierea de noi afaceri și dezvoltarea afacerilor existente.

FARM este acreditată în organizarea instruirilor specializate pentru antreprenori, inclusiv inițierea de start-up-uri, în domenii precum planificarea și dezvoltarea afacerii, prevederile legislației, management, marketing și vânzări, resurse umane, administrare financiară, dar și alte domenii.

ORGANIZAȚIA RAIONALĂ SOROCA A FARM POPULARIZEAZĂ CULTIVAREA CĂPȘUNILOR

Un seminar teoretico-practic - Particularitățile tehnologice de cultivare a căpșunului în spațiu deschis și protejat - a avut loc la Soroca, pe 23 iunie curent, organizat de către Asociația Producătorilor Agricoli „Teragonord” (Organizația raio-

nală Soroca a FARM) și SCF GT „Ungurean Alexandr”. În cadrul seminarului, desfășurat cu respectarea tuturor rigorilor dictate de către criza pandemică, participanții au fost instruiți referitor la mai multe subiecte importante din domeniul vizat, moderator

al reuniunii fiind domnul Dmitri Dodica, consultant în producerea pomuşoarelor.

La deschiderea seminarului, doamna Maria Marchitan, Director executiv al Asociației Producătorilor Agricoli „Teragonord”, a adresat un cuvânt de salut auditoriului și a

prezentat agenda reuniunii. Ulterior, Dmitri Dodica le-a prezentat celor prezenți o prelegere despre structura de bază a tehnologiei de cultivare a căpșunului, tipurile de material săditor utilizat în plantațiile standard și de tip intensiv, tehnologiile de producere a căpșunului în spațiu deschis și protejat etc.

Partea teoretică a seminarului a fost succedată de cea practică, la care s-au abordat subiecte vizând aspectele agrotehnologice efectuate la plantarea căpșunului și mentenanța plantației, unde putem vinde fructele de gradul I și II după recoltare, agenda seminarului fiind epuizată printr-o rundă de întrebări-răspunsuri. Pe finalul reuniunii, participanții au mulțumit gazdelor și moderatorului pentru buna desfășurare, fiind evidențiată utilitatea desfășurării unor asemenea activități specializate, de la care producătorii agricoli pot să asimileze noi cunoștințe și practici.

A FOST LANSAT „CATALOGUL VINURILOR DE AUR 2019”

Brandul „Vinul Moldovei” a prezentat „Catalogul Vinurilor de Aur 2019”, unde și-au găsit loc cele mai apreciate vinuri la concursurile internaționale de profil. Aceasta este cea de-a doua ediție a catalogului, iar inițiativa Oficiului Național al Viei și Vinului (ONVV) vine după ce anul trecut Republica Moldova a înregistrat un număr dublu de medalii - 842 de distincții - la competițiile de specialitate de peste hotare, transmite MOLDPRES.

Potrivit ONVV, 77 de vinuri de la 44 de vinării din țară pot fi descoperite în cea de-a doua ediție a „Catalogului Vinurilor de Aur”, pentru 2019. Ghidul este o invitație pentru cei care-i răsfoiesc paginile să cunoască și să savureze cele mai rafinate succese ale secto-

rului vitivinicol, să contribuie la promovarea culturii de consum a vinurilor de calitate și să devină ambasadori ai produsului mândriei naționale - Vinul Moldovei.

În anul 2019, vinurile autohtone au

obținut 842 de distincții la 43 de concursuri internaționale de profil. Vinificatorii reuniți sub umbrela brandului vinicol de țară „Vinul Moldovei. O legendă vie” și-au completat palmaresul cu 345 de medalii de aur, 263 - de argint și 132 - de bronz.

„Catalogul Vinurilor de Aur 2019” demonstrează că Vinul Moldovei este apreciat de juriile internaționale cu cele mai înalte calificative, sporind interesul și cucerind admirația consumatorilor din întreaga lume. Avem certitudinea că acest trend ascendent va continua și în următorii ani, iar tot mai mulți cunosători și pasionați de vinuri premium vor descoperi terroir-ul specific, soiurile noastre autohtone, buchetele îndrăznețe - toate sub semnul calității al Vinului Moldovei. „Catalogul vinurilor de aur 2019” vine să vă

ghideze în descoperirea vinurilor noastre de calitate, rezultatul eforturilor depuse de fiecare vinificator în parte, cu susținerea Oficiului Național al Viei și Vinului și a partenerilor”, a estimat Gheorghe Arpentin, directorul Oficiului Național al Viei și Vinului.

„Catalogul Vinurilor de Aur 2019” este disponibil online pe pagina de Facebook a Wine of Moldova, pagina web oficială, în limbile română, rusă și engleză pentru toți cei interesați să descopere Vinul Moldovei.

Participarea vinificatorilor moldoveni reuniți sub brandul vinicol de țară „Vinul Moldovei. O legendă vie” la competițiile internaționale de profil a fost sprijinită de Oficiul Național al Viei și Vinului, care susține promovarea vinurilor moldovenesti atât pe piața internă, cât și pe cele internaționale.

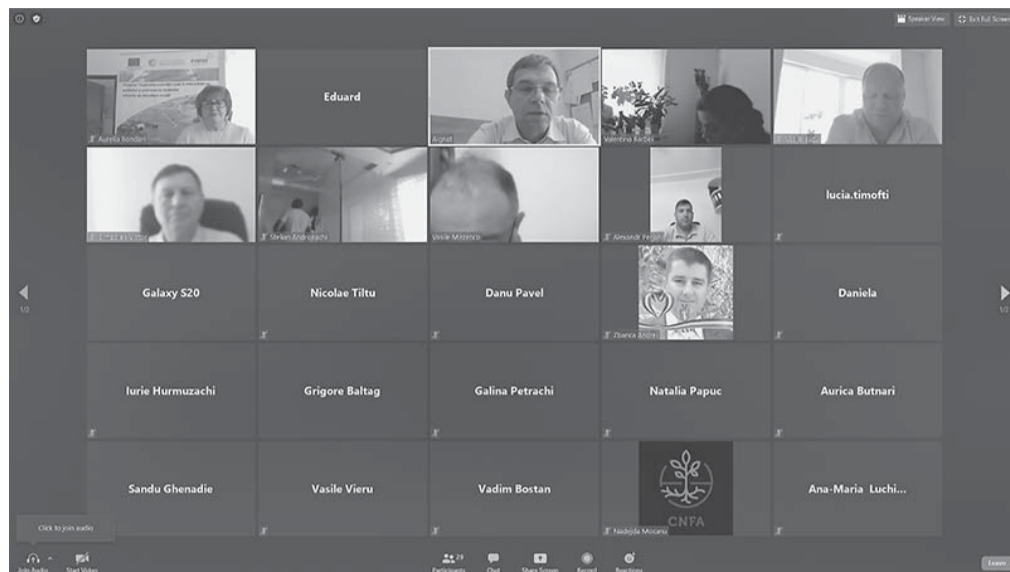
REȚEAUA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE RURALĂ A FĂCUT

Grupurile Tematice de Lucru (GTL) din cadrul Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală din Moldova s-au întrunit, în perioada 17-19 iunie curent, în cadrul a trei Ateliere de lucru, desfășurate în regim online, pe platforma Zoom, la care au fost abordate tematicile stabilite anterior. Astfel, Consiliul de Administrare RNDR a validat patru GTL, pentru anul 2020, pe următoarele tematici specifice:

- Agricultură și Mediu, cu două subiecte distincte în acest an: (1.1) „Politica de subvenționare pentru agricultură și dezvoltare rurală”, (1.2) „Dezvoltarea infrastructurii regionale de marketing - centre de logistică pentru producția agricolă (licitații agricole)”;

- Industria alimentară cu tematica în acest an: „Politici de stimulare a cooperării agricultorilor în marketing și/ sau prelucrare la scară mică”;

- Dezvoltarea rurală, cu tematica

în acest an: „Dezvoltarea mecanismelor eficiente pentru asistența tehnică externă”.

În contextul derulării cu succes a proiectului, am solicitat opiniile mai

multor participanți, adresându-le un set de întrebări:

- Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală - necesitate sau un proiect ca multe altele. Cât de necesară este RNDR

pentru promovarea reformelor de modernizare a spațiului rural?

- Prin ce se explică aderența masivă la RNDR?

- Ce speranțe legăm de faptul că RNDR a devenit membru cu drepturi depline al Parteneriatului pentru Europa Rurală (PREPARE)?

- O opinie referitor la documentele de poziție elaborate anterior - irigație, agroturism, asigurare etc...

- Cât de importantă, pe acest palier, este buna colaborare a societății civile cu autoritățile responsabile ale statului?

- Cum apreciați primele ședințe tematice de lucru al GAL-urilor și importanța lor practică?

- Cât de importantă este dezvoltarea proiectului în cooperare cu parteneri de peste hotare?

- Cum vedeți RNDR peste un an? Dar peste cinci?

REȚELELE RURALE NAȚIONALE SUNT RECUNOSCUTE PE SCARĂ LARGĂ CA INSTRUMENTE CHEIE PENTRU SUSȚINEREA ȘI PROMOVAREA DEZVOLTĂRII RURALE DURABILE

Aurelia BONDARI, Președintele Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală

Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală din Moldova este o platformă tânără, fiind constituită în iunie 2018, cu implicarea a circa 100 de membri. Cu toate acestea, prin activitatea sa, prin problemele abordate, prin încurajarea și promovarea interacțiunii dintre diferiți actori rurali și părțile interesate, RNDR este apreciată ca o structură unde se întâmplă lucruri reale. Mai mult, metodele aplicate facilitează și încurajează învățarea, participarea, inovarea și consolidarea capacității pe baza experienței membrilor rețelei și partenerilor. Este cert faptul că RNDR, prin multitudinea de actori și divers-

tatea acestora, generează apariția unor soluții și rezultate care nu ar mai fi avut loc prin intermediul organizațiilor ierarhice unice. Un obiectiv important al rețelei este de a da mai multă putere comunităților în luarea decizi-

lor strategice privind dezvoltarea rurală, de a cultiva încrederea guvernanților în populația rurală, deoarece anume ei cunosc ceea ce este necesar în viața rurală.

O altă plusvaloare a RNDR este posibilitatea de a asigura schimbul de experiență și a practicilor de succes multinaționale între actorii rurali din diverse țări. Astfel, aderarea RNDR la rețeaua PREPARE - Parteneriat pentru Europa Rurală și implicarea în activitatea Parlamentului Rural European - deschide noi oportunități în transferul de cunoștințe și abordări inovative de dezvoltare rurală.

Noi construim activitățile noastre pe experiența concretă a comunităților, iar atelierele Grupelor Tematice de Lucru includ subiectele cele mai actuale, precum abordarea LEADER, turismul rural, subvenționarea agriculturii și

mediului rural, cooperarea agricultorilor la scară mică, infrastructura de marketing în agricultură etc. Analizăm și propunem soluții prin dialog și cooperare între actorii locali, administrațiile publice, sectorul asociativ, factorii de decizie politici și sectorul privat. Conceptul nostru de dezvoltare durabilă se bazează pe dezvoltarea economiei rurale, coeziunea socială și luarea deciziilor democratice. Economia locală înseamnă acordarea de prioritate resurselor locale și valoare adăugată locală ridicată. Coeziunea socială înseamnă includerea persoanelor și a minorităților în schimbul de cunoștințe și parteneriate. În cele din urmă, identificăm și dezvoltăm metode care să permită adoptarea deciziilor de interes public prin informarea și participarea reprezentativă a actorilor din spațiul rural.

RNDR ESTE UNICĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA ȘI, ÎMPREUNĂ CU MEMBRII SĂI, SE IMPLICĂ ACTIV ÎN SOLUȚIONAREA SUBIECTELOR STRINGENTE ALE POPULAȚIEI DIN ZONELE RURALE

Vadim CURMEI, Director al Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură

Așa cum Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală contribuie la îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă a populației din mediul rural, putem menționa cu certitudine că crearea acesteia a fost o necesitate. Circumstanța care a stat la baza creării Rețelei este dorința populației, reprezentată de societatea civilă, sectorul privat și autoritățile publice centrale și locale, pentru a facilita dezvoltarea durabilă a zonelor rurale. RNDR contribuie la formarea parteneriatelor între sectorul public - privat și consolidează abilitățile de a promova, monitoriza și evalua politicile statului în dezvoltarea zonelor rurale.

Rețeaua a fost creată după principiul „de

jos în sus”, implicând actorii de la nivel local în procesul de formare. Astfel, la etapa inițială au fost create platformele regionale care, la rândul lor, împreună cu societatea civilă și alte părți interesate, au constituit Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală. Deci, crearea Rețelei este o necesitate stringentă, iar, în cazul în care mai multe părți interesate vor fi promovate, monitorizate și evaluate politicile statului în dezvoltarea zonelor rurale.

În acest an (pe 15 mai 2020) RNDR a devenit membru al Parteneriatului pentru Europa Rurală. PREPARE este o platformă de cooperare, unde sunt discutate și puse în practică inițiativele de dezvoltare rurală din diverse țări europene. PREPARE oferă noi oportunități pentru RNDR prin asigurarea fluxului de informații și practici inovative între nivelurile local, regional, național, iar, din anul 2020, și la nivel european. Aderarea RNDR la PREPARE va facilita participarea activă a localnicilor la procesul de dezvoltare rurală, ceea ce contribuie la dezvoltarea zonelor rurale.

Grupurile de Lucru Tematice (GLT) sunt create pentru a discuta, analiza și expertiza problemele și politicile pe sectoare specifice de dezvoltare rurală, a consolida membrii pe probleme de interes comun, a promova și propune soluții. Primele GLT din cadrul Rețelei au fost create la sfârșitul anului 2018. Grupurile de lucru tematice au următoarele subiecte:

Agricultură și Mediu - în acest an cu tema „Irigarea și utilizarea durabilă a apelor subterane”;

2) Procesarea alimentelor - „Prelucrarea produselor agroalimentare tradiționale la scară mică”;

3) Dezvoltarea rurală - „Turismul rural” - provocări și perspective.

Pe parcursul anului 2019, au fost organizate mai multe ședințe ale GTL, la care membrii grupurilor (reprezentanții ai societății civile, mediului de afaceri și autoritățile publice centrale și locale) au discutat și analizat problemele invocate și, ulterior, au propus Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului trei documente de poziție.

Societatea civilă este unul dintre actorii cheie care influențează conținutul politicilor publice. Republica Moldova nu este o excepție în acest sens. În prezent, reprezentanții societății civile pot schimba opțiunile unei politici publice. Analiza profundă a influenței pe care o are societatea civilă în procesul de elaborare și implementare a politicilor publice contribuie la îmbunătățirea calității dialogului dintre autoritățile statului și mediul de afaceri.

Membrii GLT reprezintă diverse autorități ale statului (autorități publice centrale și locale), mediul de afaceri, reprezentanții ai societății civile și mediul științific. În cadrul fiecărui atelier de lucru participanții au aprobat mandatul pentru fiecare grup tematic, analizând subiectele, identificând aspectele

critice și problemele principale legate de acestea, discutând și făcând schimb de experiență și, în final, au elaborat documente de poziție ce au fost remise Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Pentru a crește competitivitatea sectorului agroalimentar, prin restructurarea și modernizarea acestuia, sursele financiare ce sunt alocate din bugetul de stat sunt limitate, de multe ori chiar insuficiente. Plus la toate, Republica Moldova urmează să implementeze practici inovative, să asigure fluxuri de informații și experiențe cu partenerii externi. Deci, cooperarea cu partenerii externi este o prioritate pentru dezvoltarea agriculturii și a zonelor rurale.

Este necesar să menționăm că RNDR este unică în Republica Moldova și care, împreună cu membrii săi, se implică activ în soluționarea subiectelor stringente ale populației din zonele rurale. În timpul apropiat vor fi promovate mai multe inițiative legislative, modificări ale cadrului regulatoriu, care în final vor aduce beneficii, resurse financiare, proiecte și instrumente pentru dezvoltarea zonelor rurale. Cu acest suport vor fi create noi locuri de muncă, oportunități pentru toate grupele și zonele, inclusiv pentru cele defavorizate. RNDR este o structură de perspectivă, care ajunge la decizii prin consens, iar cel mai important argument este că oamenii cred în eficiența și rezultatele ce le va atinge RNDR.

ÎNCĂ UN PAS SPRE ATINGEREA OBIECTIVELOR PROPUSE

MOLDOVA ARE UN POTENȚIAL RURAL CU MARI ȘANSE DE DEZVOLTARE, IAR RNDR POATE CONTRIBUI ȘI MAI MULT LA PROMOVAREA TRADIȚIILOR VALORICE ALE ȚĂRII

Svetlana LAZAR,
Președintele Asociației
Turismului Rural, Ecologic
și Cultural din Moldova

o agricultură competitivă și inovatoare; promovarea abordării LEADER în dezvoltarea comunităților rurale, altele.

Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală este o organizație orientată către îmbunătățirea calității politicilor de dezvoltare agrorurală și implementării acestora. Obiectivele rețelei se axează pe mai multe segmente și anume: creșterea participării societății civile la implementarea și monitorizarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Rurală și Agricolă; asigurarea comunicării între părțile interesate; promovarea politicilor echitabile pentru

Moldova are un potențial rural cu mari șanse de dezvoltare. RNDR poate contribui și mai mult la promovarea tradițiilor valorice ale țării și cointeresarea localnicilor în dezvoltarea afacerilor sale turistice, ecologice, culturale.

Devenirea RNDR în calitate de membru al PREPARE generează noi posibilități de succes în dezvoltarea relațiilor naționale și internaționale.

Grupul de lucru multiplanic al RNDR a elaborat un șir de propuneri privind îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare a activităților din mediul turistic rural. Parte din ele continuă a fi discutate în tratative de susținere a lor.

Buna colaborare a societății civile cu autoritățile responsabile ale statului a contribuit la dezvoltarea succesului multiplanic a câtorva micro-zone în implementarea unor idei de dezvoltare a abordării LEADER în mai multe localități rurale.

Refritor la cooperarea cu parteneri de peste hotare, voi menționa că un proiect internațional comun doar generează noi șanse de succes multiplanic.

În cazul ieșirii din situația actuală criză pandemică, avem șanse depline de a schimba în bine viața noastră, de la mediul rural la scara întregii țări.

ESTE IMPORTANT SĂ COOPERĂM CU PARTENERI DE PESTE HOTARE, DAR ESTE ȘI MAI IMPORTANT SĂ COOPERĂM CU PARTENERI DIN ȚARĂ ȘI SĂ UNIM EFORTURILE PENTRU PROCESELE DE DEZVOLTARE

Marina ALBU,
Președintele Rețelei Naționale
LEADER în Republica Moldova

Consider că astăzi RNDR nu este un proiect, ci o Rețea, o inițiativă a organizațiilor/instituțiilor, persoanelor, care activează în

domeniul dezvoltării rurale și au dorință și entuziasm pentru a schimba în bine zonele rurale și calitatea de viață a locuitorilor și localităților rurale.

PREPARE este Rețeaua internațională pentru dezvoltare rurală a țărilor Europei centrale și de est. Participarea Republicii Moldova în această Rețea este importantă din punct de vedere a creării parteneriatelor internaționale și stabilirii unui dialog privind situația zonelor rurale din regiune, dar și schimb de experiență privind conceptul și instrumentele pentru dezvoltare a zonelor rurale în țările membre PREPARE.

Consider că s-a făcut o muncă mare, cu implicarea mai multor persoane pentru elaborarea pozițiilor. Unele poziții au fost promovate cu succes. Sper că și anul acesta RNDR va înregistra aceleași rezultate.

Cooperarea societății civile cu instituțiile statului este una foarte importantă, deoarece doar prin eforturi comune și sinergia acțiunilor putem să asigurăm procesele de

dezvoltare și durabilitatea acestora. Așa un parteneriat s-a întâmplat în cadrul implementării abordării LEADER în Republica Moldova, unde pe de o parte sunt implicate organizații ce fac parte din sectorul societății civile și parteneri de dezvoltare, dar, pe de altă parte, este implicat Ministerul Agriculturii Dezvoltării regionale și Mediului, care întreprinde eforturi pentru implementarea Programului LEADER finanțat din surse publice și privește abordarea LEADER ca unul din instrumentele în cadrul politicilor de dezvoltare rurală.

În anul 2020 GAL-urile vor continua activitatea lor fiind susținute din sursele Uniunii Europene și Asistența Poloniei. La moment, 23 de GAL-uri au anunțat (unii sunt în proces de anunțare) Concursurile locale ale GAL pentru finanțarea micro-proiectelor ce sprijină implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală. Se estimează că în anul 2020 GAL-urile din RM vor sprijini implementarea a aproximativ 400 de micro-proiecte pentru dezvoltare rurală.

Este important să cooperăm cu parteneri

de peste hotare, dar este și mai important să cooperăm cu parteneri din țară și să unim eforturile pentru procesele de dezvoltare, să avem un dialog eficient între reprezentanții zonelor rurale, organizațiile din domeniul dezvoltării rurale sau domenii conexe și instituțiile statului care pot asigura sustenabilitatea proceselor de dezvoltare.

Cred că RNDR va fi consolidată și mai mult și va deveni un partener de încredere pentru părțile interesate a proceselor de dezvoltare rurală și pentru instituțiile statului. Cred că în cadrul RNDR se vor aborda și în continuare subiecte ce țin de probleme cu care se confruntă zonele rurale din RM și va continua procesul de elaborare a soluțiilor de dezvoltare a satelor. Eu reprezint Rețeaua Națională LEADER din Republica Moldova și vreau să menționez că atât pentru mine, cât și pentru colegii mei, RNDR reprezintă o platformă importantă de comunicare cu organizațiile implicate în dezvoltare rurală și instituțiile de stat responsabile de acest domeniu.

PRIN INTERMEDIUL RNDR, BENEFICIARIII AU POSIBILITATEA REALĂ DE A INFLUENȚA POLITICILE STATULUI

Iurie UȘURELU,
Director al Asociației Producătorilor de Plante Eterooalegi-
noase „Aromeda”

experimente implementate, prin diferite proiecte, prin care ni s-au propus diferite metode de administrare și dezvoltare a businessului rural: asociații și asocieri, cooperative și grupuri de întreprinzători, direcționare spre diferite piețe de desfacere fără a ține cont de specificul piețelor și cheltuielilor adiționale, tehnologii, produse și ambalaje etc. Toate cele menționate au fost, mai mult sau mai puțin, făcute unilateral și, trebuie să recunoaștem, o parte din ele au avut perioada de viață direct proporțională cu sursele financiare acordate de donator. Odată cu terminarea banilor, se terminau și inițiativele. Cred că intensitatea aderării la RNDR este cauzată de faptul că aici se pune accentul pe dezvoltarea reciproc avantajoasă, înțelegând și acceptată de toți actorii implicați,

precum și posibilitatea reală de a participa la dialog, unde ești auzit, unde se ține cont de părerea fiecăruia.

Este o cale reală de a îmbrățișa, accepta și urma cele mai bune practici europene. Dacă vrem să fim europeni, trebuie să aducem mediul european în Moldova, nu prin declarații și postări în rețelele de socializare, ci prin fapte și acțiuni concrete. Or efectul standardelor și prărilor ambigue, care se schimbă peste noapte, demult nu mai este acceptat de societate.

Documentele reprezintă viziunile și dorințele celor ce trăiesc și activează în zonele rurale...

De fapt, conceptual, RNDR este creată pentru ca autoritățile statului să aibă posibilitatea de a se documenta cu efectul modificărilor legislative și, respectiv, de a reacționa rapid la necesitățile sectorului. Dacă să luăm în calcul că schimbările parvenite în ultimii cinci-șase ani au redus drastic capacitățile operaționale a principalei instituții de ramură - MADRM -, atunci înțelegem că veriga lipsa a lanțului agricol este anume Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală, care prin rolul său de monitor activ și multidimensional va asigura dezvoltarea durabilă a zonelor rurale ale țării.

Așa a fost să fie ca, de la bun început, să particip activ la dezvoltarea mișcării GAL-urilor în Republica Moldova - începând cu primele proiecte care au finalizat cu crearea primelor Grupuri de Acțiune Locală, elaborarea cadrului legislativ și până la formarea

rețelei naționale a GAL-urilor. Urmărind din interior procesul formării și dezvoltării acestei forme de asociere, vreau să afirm cu toată certitudinea ca, cu toate că încă nu avem cea mai bună practică și acele posibilități pe care le au colegii din țările europene, cu toate că încă suntem la început de cale și încă nu putem vorbi de realizări grandioase, un lucru este cert - dorința oamenilor de a-și schimba viața și dorința de a participa activ la aceste schimbări.

GAL-ul este o competiție a celor mai bune idei -jurizată de însăși participanții, iar câștigătorul final este comunitatea.

„...Nu trebuie să inventăm bicicleta - ea deja demult este inventată”. Cu toate că mai suntem atrași încă în jocurile geopolitice, Moldova are prioritatea țărilor mici - flexibilitate și posibilitatea implementării celor mai bune practici internaționale, în timp restrâns. Dacă dorim prosperitate și dezvoltare durabilă, pentru noi și pentru viitoarele generații, este vital necesar să nu pierdem timpul în discuții și dezbateri interminabile și fără de rezultat. Preluarea celor mai bune practici este cerința zilei de azi, iar cooperarea cu partenerii de dezvoltare, care ne sunt și prieteni adevărați, este unica soluție în a vedea Moldova alături de așa țări ca Belgia, Irlanda, Lituania, Estonia etc.

Activă, vizibilă, cu mulți membri și plină de inițiative și proiecte în derulare, recunoscută și apreciată de către oamenii ce activează în regiunile rurale, și de către partenerii de dezvoltare.

ȘASE PAȘI SIMPLI PENTRU CREȘTEREA VÂNZĂRILOR DE LEGUME, FRUCTE ȘI POMUȘOARE CU TELEGRAM

În fiecare zi, tot mai multe persoane vând și cumpără fructe și legume, dar și tehnologiile lor de producere, pe platformele de tranzacționare Telegram. Totuși, în ciuda recomandărilor noastre, de multe ori o fac foarte ineficient, încât obțin mai degrabă anti-publicitate, doar irosindu-și timpul și eforturile.

Din aceste motive, dorim să arătăm, prin exemple de la grupurile noastre, ce greșeli tipice fac participanții și cum să își promoveze cel mai eficient produsele pe platformele noastre de tranzacționare, dar și pe celelalte.

Apropo, aceleași reguli vor fi relevante pentru vânzările din grupurile Viber, care sunt deosebit de populare în unele țări.

1. INTRAȚI ÎN CATEGORIA CELOR CĂUTAȚI

Nu toți utilizatorii activează notificările, ci vizualizează, ocazional, mesajele de grup. În acest caz, se pot acumula foarte multe anunțuri care nu sunt vizualizate. Pentru a le vedea, respectiv, trebuie să pierdeți mult timp, iar timpul, precum se cunoaște, aduce bani.

Prin urmare, multe persoane folosesc căutarea în grup pentru a accelera procesul, mai ales că în Telegram acest lucru se poate face în mai multe moduri. Dar aici se ascunde o capcană. Un anunț plasat incorect, pur și simplu, nu va fi găsit în procesul de căutare.

Analizăm greșelile tipice ale participanților, din cauza cărora anunțul lor nu poate fi găsit la căutare.

A) În textul publicitar nu se indică produsul.

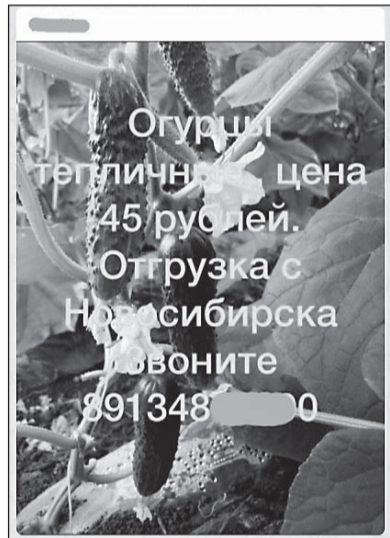
Dacă întâlniți un astfel de anunț într-un grup, atunci totul pare clar – se propun dovlecei din regiunea Adygea, de la 5 tone. Dar dacă participantul, care are nevoie de dovlecei, scrie în căutare „dovlecei”, atunci nu va vedea acest anunț, iar cel care l-a postat va pierde,

probabil, clientul. Apropo, ar fi, de asemenea, de dorit să se indice țara și numărul de telefon în textul propriu-zis. Uneori nu este posibil să trimiteți un mesaj privat sau vânzătorul nu îl vede. În plus, toate mesajele sunt copiate automat pe site-ul EastFruit din portalul de tranzacționare, unde anunțurile fără număr de telefon sunt inutile. Și aceasta duce la pierderea potențialilor clienți.

Încă un sfat - dacă vindeți tomate, este mai bine să scrieți „roșii” și „tomate” în text, deoarece ambele cuvinte sunt folosite în viața de zi cu zi destul de larg, iar căutarea cuvântului „tomate” nu va găsi anunțuri cu cuvântul „roșii”.

Indicați întotdeauna numele produsului și numărul de telefon în text!

B) Anunțul-poza

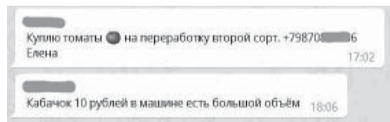

La prima vedere, totul pare să fie bine. Produsele sunt indicate, locul, prețul și chiar telefonul de contact. Dar, din nou, cu ajutorul unei căutări, nimeni nu va vedea acest anunț, nici cei care caută castreaveți, nici cei care caută reclame din Rusia sau Novosibirsk.

De aici, ai pierdut timpul fără de folos, desenând o imagine publicitară, dar, în același timp, ai ascuns-o de majoritatea utilizatorilor. În cele din urmă, ar fi mult mai eficient să plasezi fotografia, iar sub ea – textul respectiv.

Atenție: *Ideea de a plasa textul pe imagine nu este una binevenită! Duplicați întotdeauna textul în anunț.*

C) În anunțul nu se indică țara și orașul de expediere sau livrare - cea mai frecventă greșeală pe care o fac majoritatea participanților.

Dacă cineva caută reclame din Rusia, atunci nu va vedea anunțul. În plus, chiar dacă țara este indicată, trebuie să specificați orașul, deoarece Rusia, Ucraina, Kazahstan și Uzbekistan sunt țări foarte mari. Faceți-l ușor de găsit pentru client și arătați-i că îi prețuiați timpul.

Prima întrebare care apare pentru cineva care citește un astfel de anunț este UNDE? De unde participantul cumpără roșii? Unde găsește o cantitate mare de dovlecei?

La publicarea unui anunț, trebuie ținut cont de faptul că grupurile noastre sunt internaționale și sunt reprezentanți din peste 30 de țări. Prin urmare, fără a indica locul, în primul rând, arătați lipsă de respect față de participanți, forțându-i să pună întrebări de concretizare suplimentare și, în al doilea rând, voi înșivă nu le răspundeți, de multe ori, mai târziu. Pe când, ca să procedați corect, este necesar să indicați, pur și simplu, aceste informații în anunț.

2. FOLOȘIȚI HASHTAG-URI

Un hashtag (din engleză. Hashtag - semnul „#”) este un cuvânt cheie care este scris după semnul „#”. Dacă puneți # în fața oricărui cuvânt din Telegram, acesta devine automat unul pe care se poate face clic, iar atunci când faceți clic pe acesta, se deschide o fereastră care afișează mesaje cu un hashtag similar. Spre deosebire de Instagram și Facebook, căutarea globală nu funcționează în Telegram, astfel încât utilizatorul va vedea doar postări din grupurile și canalele la care este abonat. Dar acest lucru ne oferă și oportunități suplimentare de căutare rapidă într-un grup. De exemplu, dacă utilizați numele companiei cu un hashtag în toate anunțurile dvs., participantul va putea vedea toate anunțurile dvs. cu un singur clic.

Se recomandă utilizarea hashtag-urilor cu numele produsului și locația (țară, oraș). Puteți plasa hashtag-uri atât în textul publicitar, cât și mai jos.

3. PLASAȚI CORECT FOTOGRAFIILE

Există mai multe modalități de a posta fotografiile produsului pe Telegram - „Ca un file”, „Ca o imagine” și „Ca o galerie”. Prima metodă este folosită dacă trebuie să transferați imaginea în calitate sa originală, prin urmare, nu este potrivită pentru plasarea în grupuri, din cauza dimensiunilor mari ale fișierelor. Vă recomandăm să plasați fotografia ca imagine și, dacă există mai multe, atunci sub forma unei galerii.

În același timp, numărul de imagini nu trebuie să depășească 5, pentru un singur anunț, și ar trebui să fie cât mai informativ. Nu ar trebui să postați fotografii identice

sau aproape identice, care nu poartă o încărcătură informativă distinctă - acest lucru aglomerează grupul și enervează clienții, astfel încât aceștea devin mai tentați să apeleze la cineva care îi tratează cu mai mult respect.

De asemenea, și utilizarea videoclipurilor este o idee nu foarte bună. Nu faceți acest lucru, deoarece videoclipul îi enervează pe cumpărători. Majoritatea oamenilor nu vor dori să-și piardă timpul vizionând videoclipuri de amatori, de obicei de proastă calitate. Dacă vă solicitați să trimiteți un videoclip, atunci o puteți face întotdeauna. Dar, cel mai probabil, vi se va cere să afișați produsul în timpul conversației video. Respectați-ți clientul!

Plasarea de multe fotografii este o idee proastă! Ideea cu videoclipul tot nu este o idee grozavă. Așadar, plasăm minimum de fotografii și numai sub formă de galerie.

4. NUMĂRUL DE TELEFON ESTE PRINCIPALUL LUCRU, DAR NU TOATĂ LUMEA ÎL INDICĂ

Uneori participanții uită să indice numărul de telefon în textul publicitar, ceea ce, practic, anulează toate eforturile. Iar reclamele similare se încadrează în categoria celor în care participanții cu experiență nu au încredere, deoarece, dacă o persoană își ascunde telefonul de contact, atunci este posibil că are motive să se ascundă.

Cei care indică un număr de telefon în anunțuri nu o fac întotdeauna corect. Vă recomandăm să publicați numărul dvs. de telefon în format internațional, cu un semn „+” și un cod de țară. Ce dacă aceasta? Dacă telefonul este scris în format internațional, puteți efectua un apel doar făcând clic pe numărul dat. Imposibilitatea de a efectua un apel imediat înseamnă că avantaj are cel care a postat numărul de telefon cu codul respectiv și, prin urmare, ați pierdut un potențial client.

Prin plasarea corectă a numărului de telefon, facilitați cât mai mult posibilitatea participanților de a efectua un apel telefonic și, în consecință, creșteți numărul de apeluri ale clienților.

Indicați întotdeauna codul țării în numărul de telefon!

5. EVIDENȚIEM UN ANUNȚ

Pentru a atrage atenția asupra anunțului dvs., trebuie să îl evidențiați. Există puține oportunități în Telegram pentru a evidenția textul,

dar, totuși, există anumite posibilități. De exemplu:

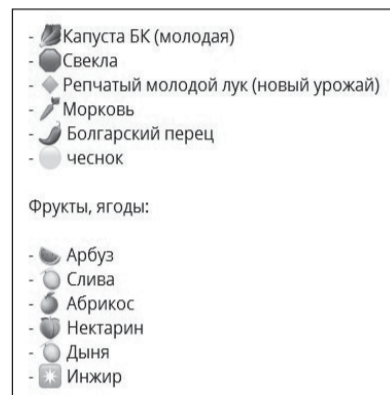
Pentru a evidenția cuvântul cu caractere aldine, trebuie să puneți două asteriscuri pe ambele părți.

Scrieți ****Pepene verde**** - obțineți **Pepene verde**.

Pentru a selecta un font oblic, trebuie să puneți două caractere subliniate în loc de asteriscuri.

Scriem __ Zămos __ - primim Zămos.

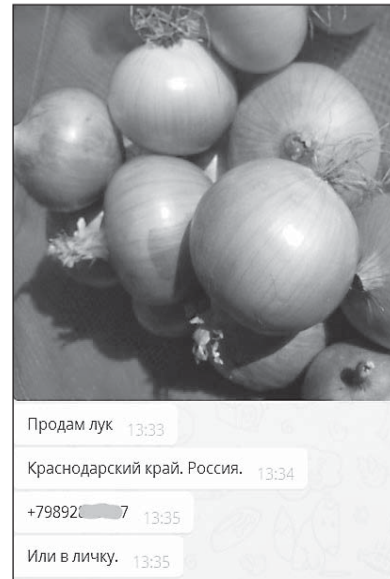
Puteți utiliza, de asemenea, Emoticoane pentru evidențiere, important este să nu exagerați și să nu transformați anunțul într-o imagine atrăgătoare, dar în care textul este aproape ilizibil.

6. EDITAREA ANUNȚURILOR

Utilizatorii uită adesea câte ceva și, respectiv, adaugă informații în următorul mesaj. Drept urmare, dacă aveți noroc și nimeni nu publică alte anunțuri, rezultatul este aproximativ așa cum vedem în imagine. De aici, este mai bine să utilizați funcția de editare. Facem clic pe anunțul dvs. și selectăm Modificați (Edit).

Respectând aceste reguli simple, veți crește semnificativ eficiența vânzării și veți obține clienți noi. Astfel, puteți vinde produsele mai profitabil și mai repede, cheltuind mai puțin timp.

Grupurile noastre din Telegram:

Grupul în care puteți face reclamă pentru cumpărarea și vânzarea de fructe și legume - EF Trade Platform.

Grupul în care puteți face reclamă pentru cumpărarea și vânzarea de servicii și tehnologii pentru producția de fructe și legume - EF Technology.

Grupul în care puteți face reclamă pentru cumpărarea și vânzarea de fructe și legume în Ucraina este UkrOrr.

AIPA A RECE CA 160 MIL. LEI

Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură informează că, în perioada 17 februarie - 20 mai 2020, s-a desfășurat primul apel de recepționare a cererilor de solicitare a subvențiilor în avans, pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural. Astfel, conform datelor obținute ca urmare a procesării preliminare, AIPA a recepționat 103 cereri de solicitare a subvenției în avans, cu planificarea investițiilor în dezvoltarea mediului rural de circa 160 mil. lei.

De menționat că aportul statului pentru dezvoltarea proiectelor investiționale urmează a fi de peste 128,0 mil. lei, surse disponibile în Fondul Național al Dezvoltării Agriculturii și Mediului Rural.

În cad

OPT ARI SUA

Urmare a ultimului apel anunțat în cadrul Programului de granturi "Facilitarea accesului la piețele de desfacere", implementat de Proiectul MAC-P, au fost aprobate pentru finanțare 8 grupuri de producători, care vor beneficia de granturi în valoare totală de peste 2.6 milioane de dolari SUA.

Patru dintre grupurile de producători selectate sunt specializate în producerea fructelor, urmând să investească mijloacele obținute în construcția depozitelor frigorifice moderne. Alte d

MADRM ȘI SOLIDARITY FUND PL ÎN MOLDOVA AU SEMNAT UN MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE PENTRU IMPLEMENTAREA ABORDĂRII LEADER ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) și Fundația Poloneză Solidarity Fund PL în Moldova au semnat Memorandumul de Înțelegere pentru consolidarea eforturilor și asigurarea unui parteneriat durabil în susținerea comunităților rurale. Evenimentul a avut loc, astăzi, la MADRM.

Memorandumul are drept scop asigurarea cooperării în vederea dezvoltării rurale prin mecanismul LEADER, având la bază scopurile și obiectivele menționate în Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală.

Ministrul Ion PERJU a vorbit în cadrul evenimentului despre importanța semnării Memorandumului, ca fiind un prim pas în instituționalizarea Programului LEADER în Republica Moldova.

„Moldova are nevoie de o nouă abordare în sprijinul localităților rurale, iar experiența de peste 30 de ani a Uniunii Europene, demonstrează eficiența LEADER - unde protagonistul și beneficiarul principal este cetățeanul, iar motorul

acestui program sunt Grupurile de Acțiune Locală. În acest context, MADRM demonstrează un interes sporit pentru implementarea abordării LEADER în țara noastră”, a declarat Ion Perju.

În intervenția sa, Excelența Sa, Peter Michalko, Ambasador al Uniunii Europene în Republica Moldova a reliefat faptul că UE este entitatea care vine să sprijine calea de dezvoltare a regiunilor rurale și îmbunătățirea condițiilor de viață pentru toți cetățenii Republicii Moldova, subliniind: „Republica Moldova ar

putea fi prima țară în afara Uniunii Europene care va finanța abordarea LEADER din banii publici și poate fi o oportunitate excelentă pentru dezvoltarea locală desfășurată de localnici. Schimbarea mare în viața oamenilor, vine cu pași mici, iar entuziasmul care există merită susținut”.

În același context, Ambasadorul Republicii Polone în Republica Moldova, Excelența Sa, Bartłomiej Zdaniuk, a reiterat faptul că subsidiaritatea este unul dintre cele mai esențiale principii de care se

ghidează UE, unde fiecare face ce poate mai bine, statul la nivel de stat, iar puterea locală la nivel local. „Sunt convins că împreună putem face ca partea din Produsul Intern Brut creat în zonele rurale să fie și mai mare decât în zonele urbane, pentru că potențialul este enorm”, a subliniat Bartłomiej Zdaniuk.

La rândul său, Tomasz Horbowski, directorul de țară al Solidarity Fund PL în Moldova a adus mulțumiri partenerilor de dezvoltare, menționând că succesul implementării abordării LEADER în Republica Moldova se datorează colaborării durabile dintre toți partenerii.

Menționăm că, parteneriatul prevede colaborarea și asistența reciprocă în ceea ce privește implementarea abordării LEADER în Republica Moldova, precum și în procesul de creare și implementare a Programului LEADER finanțat din Fondul Național de Dezvoltare Agricolă și Rurală. Abordarea LEADER este instrumentul Uniunii Europene de dezvoltare a zonelor rurale, iar implementarea acestuia în Republica Moldova se desfășoară din anul

2016, cu sprijinul Uniunii Europene, Republicii Polone și altor parteneri.

NOTĂ: Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului susține în calitate de partener strategic abordarea LEADER drept exemplul reușit de parteneriat la nivel central și cooperarea dintre autorități și cetățeni. În prezent, în țară activează 32 Grupuri de Acțiune Locală, care acoperă aproximativ 35% din zonele rurale ale țării. Cu suportul financiar al Uniunii Europene și Polish Aid, 23 GAL-uri au lansat recent apeluri de propuneri în microregiunile lor pentru a realiza proiecte care să contribuie la dezvoltarea economică, culturală, socială, îmbunătățirea infrastructurii locale etc. Solidarity Fund PL în Moldova este reprezentanța Fundației Poloneze Solidarity Fund PL, înființată de către Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Polone. În Republica Moldova activează începând cu anul 2012. Organizația susține procesele de dezvoltare locală în țară susținând inclusiv și implementarea abordării LEADER.

MINISTRUL ION PERJU S-A ÎNTÂLNIT CU NOII AMBASADORI AI REPUBLICII MOLDOVA ACREDITAȚI ÎN STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE

Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion PERJU a avut, recent, o întrevedere oficială cu noii ambasadori ai Republicii Moldova acreditați în statele membre ale Uniunii Europene. Subiectul central al discuțiilor a vizat inițiativele de cooperare ale MADRM în raport cu statele membre ale UE pe segmentele de activitate ale ministerului.

Ministrul Ion PERJU a salutat diplomații și le-a mulțumit pentru că au acceptat să participe la dialog, menționând: „Promovarea mediului de afaceri este o prioritate pentru MADRM, atât în format bilateral, cât și multilateral, în vederea amplificării și accelerării schimburilor comerciale și investițiilor”.

În context, ministrul a prezentat prioritățile activității MA-

DRM pentru perioada următoare, aducând în prim-plan exportul și creșterea competitivității produselor agro-alimentare, precum și explorarea noilor perspective pentru consolidarea sectorului agricol autohton. De asemenea, oficialul le-a dorit mult succes noilor ambasadori în realizarea misiunilor diplomatice, reliefând importanța stabilirii unui dialog fiabil și constructiv.

La dialogul cu ambasadorii au participat și Secretarii de Stat, Mihail Machidon, Tatiana Nistorică, Dorin Andros, Maxim Popov, responsabilii de politicile promovate de minister, care au reiterat necesitatea atragerii fondurilor de asistență externă, au vorbit despre importanța revitalizării parteneriatelor internaționale, în direcții precum: infrastructura, dezvoltare

regională, zootehnie, fitotehnie, protecția mediului, agroturism, învățământ și cercetare științifică în agricultură și au venit cu propuneri de consolidare a cooperării cu statele membre ale UE.

La final, reprezentanții MADRM

de comun acord cu Ambasadorii au convenit să întocmească agende de acțiuni bazate pe dezvoltarea oportunităților de aprofundare a cooperării cu statele membre ale UE, în care urmează să-și desfășoare mandatul.

Notă: În baza Hotărârilor Guvernului din 13 mai curent, executivul a aprobat numirea în funcție a noii Ambasadori:

1. Adrian ROȘA, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Letonia;
2. Alexei CRACAN, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Republica Portugheză;
3. Alexandru CODREANU, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Cehia;
4. Anatol CEBUC, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Bulgaria;
5. Anatolie URECHEANU, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Republica Italiană;
6. Igor BODIU, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Polonia.

PROGRESELE COLABORĂRII MOLDO-RUSE ANALIZATE ÎN CADRUL VIDEOCONFERINȚEI COPREȘEDINȚILOR COMISIEI INTERGUVERNAMENTALE BILATERALE

Pe 19 iunie curent a avut loc videoconferința copreședinților Comisiei interguvernamentale moldo-ruse pentru colaborare economică între Federația Rusă și Republica Moldova. La eveniment a participat Vladislav Cotici, directorul general ANSA, în calitate sa de membru al Comisiei.

Părțile au discutat subiecte ce țin de colaborarea economică în domeniul agriculturii și al siguranței alimentelor de origine vegetală și animală. Au fost trecute în revistă acțiunile comune realizate în aceste domenii cheie, dar și perspectivele de consolidare a colaborării.

„Datorită eforturilor comune,

s-au efectuat mai multe vizite de inspecție la companiile ce intenționează să exporte produse de origine animală în Federația Rusă și îndeplinesc normele prevăzute. La fel, s-a accentuat colaborarea eficientă cu instituțiile omoloage (Rosselkhozadzor și Rospotrebnadzor), menționând despre continuarea eforturilor pentru o colaborare mai bună între țările noastre”, a declarat Vladislav Cotici, directorul general ANSA.

Activitățile Comisiei interguvernamentale moldo-ruse pentru colaborare economică între Federația Rusă și Republica Moldova sunt prevăzute în Protocolul celei de-a XV-a Ședințe a Comisiei mixte moldo-ruse, desfășurată în 2019 la Chișinău.

ÎN ȚARA NOASTRĂ AR PUTEA FI LANSAT UN NOU PROIECT ÎN DOMENIUL MANAGEMENTULUI INTEGRAT AL APELOR

Banca Mondială ar putea finanța un nou proiect în domeniul managementului integrat al apelor din țara noastră. În contextul identificării noilor oportunități de finanțare și de lansare a unui proiect în acest sens, ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion PERJU a purtat, astăzi, discuții cu reprezentanții Băncii.

În cadrul ședinței au fost definite direcțiile prioritare de finanțare, iar ministrul PERJU a precizat că: „Direcțiile

prioritare de finanțare reies din realitățile actuale ale țării și se pliază cu necesitățile populației. Astfel, prioritar este construirea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, conectarea instituțiilor de învățământ și a celor din domeniul sănătății la o infrastructură de alimentare cu apă și sanitație. De asemenea, este important elaborarea unui document de politici care să stabilească o viziune națională referitor la dezvoltarea sistemelor de irigație și implementarea unor proiecte pilot în

scopul creșterii rezilienței la schimbările climatice în domeniul agricol”.

Totodată, ministrul a menționat că, recent, conceptul proiectului a fost discutat în cadrul Consiliului de asistență externă în domeniul managementului integrat al apelor și urmează a fi remis spre examinare Ministerului Finanțelor și Băncii Mondiale.

La ședința cu oficiali ai Băncii Mondiale, ministrul a fost însoțit de Secretarul de Stat, responsabil de politicile în domeniul dezvoltării regionale, Dorin ANDROS.

BANCA MONDIALĂ AR PUTEA OFERI UN CREDIT ȚĂRII NOASTRE PENTRU CONSTRUCȚIA UNUI COMPLEX MODERN DE GESTIONARE A SUB-PRODUSELOR DE ORIGINE ANIMALĂ, NEDESTINATE CONSUMULUI UMAN

Banca Mondială ar putea oferi un credit Republicii Moldova pentru construcția unui complex modern de gestionare a sub-produselor de origine animală, nedestinate consumului uman. Discuțiile în acest sens au fost purtate, astăzi, în cadrul negocierilor asupra proiectului de Acord de Finanțare, ce au avut loc la Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Acordul de Finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare prevede alocarea finanțării adiționale în valoare de 13.5 milioane EUR pentru Proiectul Agricultură Competitivă în Moldova (MAC-P)

în vederea extinderii activităților în cadrul Componentei "Consolidarea managementului siguranței alimentelor". Mai exact, Finanțarea adițională ar fi alocată pentru

finalizarea procesului de selectare a soluției tehnice optime, precum și proiectarea, construcția și dotarea cu echipamente a unui complex modern de colectare și procesare

a subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman (SOA).

"Crearea unui astfel de sistem este o preocupare majoră pentru Republica Moldova în acțiunile orientate spre protecția animalelor, a sănătății publice și a mediului, fiind totodată una dintre prioritățile de bază în domeniul siguranței alimentare identificate în Acordul de Asocieri Republica Moldova - Uniunea Europeană și Acordul de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător", a comunicat Ion PERJU, ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, conducătorul grupului de negociatori din partea Republicii Moldova.

Acordul de finanțare ar urma

să intre în vigoare după aprobare de către Consiliul Directorilor Executivi ai Băncii Mondiale și îndeplinirea tuturor procedurilor necesare în acest sens, inclusiv semnare și ratificare. Termenul maxim de implementare prevăzut pentru proiect este 31 decembrie 2024.

NOTĂ: Obiectivul general în implementarea sistemului de gestionare SOA este de a asigura respectarea standardelor sanitare și fitosanitare moderne pentru a preveni răspândirea patogenilor și crea un mediu mai sigur pentru produsele agroalimentare, în general, și produsele de origine animală, în special, oferind oportunitatea exportului de carne și ouă în Uniunea Europeană.

EU4ENVIRONMENT VA ACORDA SUPTOR PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA MANAGEMENTULUI FONDULUI ECOLOGIC NAȚIONAL

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) va beneficia de suportul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), în cadrul proiectului EU4ENVIRONMENT, pentru îmbunătățirea managementului Fondului Ecologic Național (FEN). În acest sens, astăzi, MADRM și OECD au avut o ședință de coordonare a activităților în cadrul proiectului.

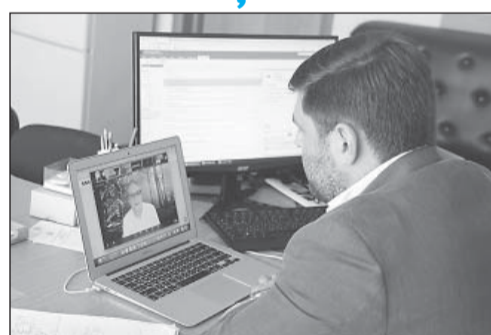
Ședința a avut loc on-line și a avut scopul de a coordona activitățile pe termen scurt, în cea de-a doua jumătate a anului 2020, și pe termen lung – pentru anii 2021-2022, precum și de a prezenta concomitent progresul în implementarea activităților EU4Environment orientate spre consolidarea capacităților FEN.

În cadrul comunicării on-line, Secretarul de Stat, Maxim POPOV și-a expus opinia vis-a-vis de acțiunile în acest sens, realizate în prima jumătate a anului 2020 și a subliniat prioritățile

MADRM pentru următoarea perioadă.

„Fondul Ecologic Național este în proces de reformă și necesită îmbunătățirea capacităților de management. Noul proiect de Regulament al FEN este în proces de elaborare, primul concept a fost supus consultărilor interne. Conform procedurilor guvernamentale Regulamentul ar putea fi aprobat într-o perioadă de până la 5 luni. Avem nevoie de elaborarea Manualului Operațional pentru FEN ce să includă: formulare de cerere, formulare de evaluare, formulare de raportare și monitorizare a proiectului la toate etapele; indicatorii și criteriile pentru controlul și performanța calității, precum și responsabilitățile personalului, inclusiv, instruirea acestora”, a menționat în mesajul său, Maxim POPOV.

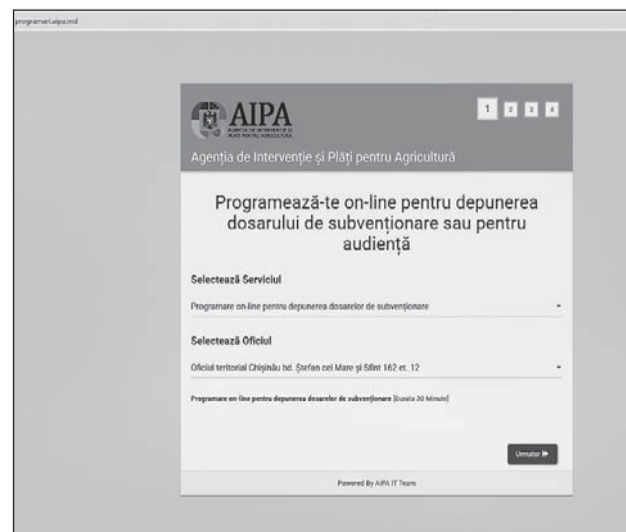
În același context, Secretarul de Stat a comunicat că așteptările pe termen scurt sunt de a consulta și revizui proiectul Regulamentului FEN, de a elabora Manualul Operațional în baza

regulamentului și a practicilor UE și de a dezvolta capacitățile angajaților, iar pe termen lung (2021-2022) obiectivele sunt de a evalua cadrul de plăți și taxe de mediu pentru asigurarea și perfecționarea surselor de venit al FEN și racordarea utilizării mijloacelor parvenite din aceste plățile pentru problemele de mediu, din care și propunerea noilor mecanisme administrative și economice sau modalități de operare a FEN.

NOTĂ: Proiectul „Uniunea Europeană pentru mediu” (EU4Environment), este finanțat de Uniunea Europeană și urmărește scopul de a susține cele șase țări ale Parteneriatului Estic: Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina să își păstreze capitalul natural și să sporească bunăstarea oamenilor din punct de vedere al mediului prin susținerea acțiunilor legate de mediu, demonstrând și deblocând oportunitățile pentru creșterea mai verde și stabilind mecanisme pentru gestionarea mai bună a riscurilor și a impacturilor asupra mediului. Proiectul cu un buget de 20 mln. EUR, este implementat de cinci organizații partenere: OCDE, CEE ONU, Programul ONU pentru Mediu (UN Environment), Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (UNIDO) și Banca Mondială, în perioada 2019-2022.

PROGRAMEAZĂ-TE ON-LINE PENTRU DEPUNEREA DOSARULUI DE SOLICITARE A SUBVENȚIEI

Agencia de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) vine cu un îndemn către toți solicitanții de subvenții, ca în această perioadă de pandemie să utilizeze opțiunea "Programează-te on-line" pentru depunerea dosarelor de solicitare a subvenției la Oficiile Teritoriale ale AIPA, astfel, diminuând răspândirii virusului Covid-19.

Totodată, prin intermediul modului "Programare on-line", producătorii agricoli se vor putea înscrie pentru depunerea dosarelor accesând pagina web www.aipa.gov.md. Implementarea acestui serviciu, oferă cetățenilor o modalitate simplă și comodă de programare, reduce timpul de așteptare

și sporește calitatea de serviciilor oferite de AIPA.

Pe pagina Agenției în partea dreapta găsiți rubrica programează-te on-line sau accesați linkul: <http://programari.aipa.md/>

Pentru a putea face o programare on-line va trebuie să parcurgeți următorii pași:

pasul 1 - Se selectează serviciul pentru care te programezi (Programare pentru depunerea dosarului de subvenționare sau programare pentru audiența cetățenilor de către managementul AIPA);

pasul 2 - se selectează oficiul teritorial la care ne programăm, sau numele reprezentantului conducerii AIPA, la care se face programarea pentru audiență;

pasul 3 - Se selectează data și ora programării din calendarul apărut (vor fi

afișate doar orele disponibile și nerezerivate);

pasul 4 - Se completează formularul personal al solicitantului, care include următoarele rubrici obligatorii: nume, prenume, e-mail, număr de contact.

Adițional se introduce codul de securitate din imagine și se confirmă programarea.

Ca urmare, la adresa de e-mail a solicitantului se remite confirmarea rezervării (de verificat și mapa spam).

Ne reprezentarea la data și ora programată, neconcordanța între datele înscrise în formularul de programare (nume/prenume) și datele de identificare ale persoanei care se prezintă la depunerea cererii de subvenționare vor duce la anularea programării.

ION CHICU A MERS LA NODUL HIDROENERGETIC „COSTEȘTI-STÂNCA”

Prim-ministrul Ion Chicu a mers la Nodul Hidroenergetic „Costești-Stânca” pentru a examina pericolele de inundație generate de precipitațiile abundente recente în Republica Moldova, România și Ucraina. Conducerea Ministerului Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului, a Agenției „Apele Moldovei” și a Serviciului Hidrometeorologic de Stat a informat despre evoluția nivelului de apă în râul Prut, situația actuală, prognozele pentru perioada următoare și pericolele de inundații.

Șeful IGSA a informat despre faptul că a fost examinată situația și identificate localitățile care pot fi inundate și întreprinse măsuri de prevenire. Au fost instruite Autoritățile

Publice Locale și s-au elaborat planuri de acțiuni, pregătite materiale necesare și echipele de intervenție.

Prim-ministrul a solicitat să fie evaluată experiența precedentă și luată în calcul urmările inundațiilor din anii 2008 și 2012, care pot ajuta la planificarea și realizarea măsurilor preventive eficiente.

Conducătorii Autorităților Publice Locale au informat despre acțiunile de pregătire întreprinse. Autoritățile Republicii Moldova comunică permanent cu colegii din România și Ucraina, se face schimb de informație care permite menținerea unui nivel înalt de pregătire pentru a gestiona pericolul de inundație într-o manieră maximal eficientă.

Ion Chicu a menționat că Guvernul

dispune de resurse în Fondul de Rezervă și este pregătit să intervină în caz de necesitate. A solicitat mobilizarea tuturor autorităților publice responsabile pentru a gestiona situația în care nivelul apei va crește și va ieși din albia râului Prut. „Trebuie să avem lista caselor care se află în zona de risc, să fie informați localnicii și pregătită evacuarea lor

59 km, cu capacitatea de acumulare de 1 miliard 285 milioane metri cubi de apă, cu o adâncime maximă de 43 metri. Barajul are o lățime de 710 metri. Puterea instalată a hidrocentralei este de 32 MW, dintre care 16 MW este puterea generatorului amplasat pe teritoriul Republicii Moldova. Debitul de apă evacuat de turbina constituie 65 metri cubi pe secundă.

în siguranță. Vă rog să vă asigurați că avem totul pregătit și vom acționa preventiv”, a cerut Prim-ministrul.

NOTĂ: Centrala Hidroenergetică de la Costești-Stânca a fost construită în perioada 1973 - 1978. Lacul de acumulare se întinde pe o lungime de 70 km liniari și ocupă o suprafață de

La Centrala Hidroenergetică Costești muncesc 27 angajați. Nodul Hidroenergetic produce 5-6% din energia produsă anual de producătorii autohtoni și cca 1-1,5% din energia consumată de partea dreaptă a râului Nistru a Republicii Moldova. În anul 2019 veniturile Nodului Hidroenergetic Costești-Stânca au depășit 51 milioane lei.

MUNCITORII SEZONIERI, ASIGURAȚI CU LOCUINȚE DECUPLATE DE REMUNERARE. REZOLUȚIE ADOPTATĂ LA NIVELUL UE

Într-o rezoluție adoptată vineri, 19 iunie 2020, Parlamentul European îndeamnă Comisia să evalueze situația generală a ocupării forței de muncă și condițiile de sănătate și de siguranță ale lucrătorilor transfrontalieri și sezonieri. Potrivit comunicatului oficial emis de Parlamentul European (PE), se solicită un acord rapid și echilibrat privind coordonarea sistemelor de securitate socială, care este necesară pentru combaterea fraudei sociale și încălcării drepturilor sociale ale lucrătorilor mobili.

Măsurile prezentate în rezoluție pentru a proteja lucrătorii transfrontalieri și sezonieri din UE, fac referire la:

- Creșterea numărului de inspecții la locul de muncă la nivel național și transfrontalier

- Condiții de locuit decente trebuie decuplate de remunerare

- Comisia va verifica dacă legislația UE existentă este adecvată

Eurodeputații solicită luarea de măsuri urgente pentru a proteja sănătatea, siguranța și condițiile de lucru echitabile pentru lucrătorii transfrontalieri și sezonieri în contextul COVID-19. Potrivit sursei citate, criza COVID-19 a agravat **dumplingul social** (vezi explicația la finalul articolului) și precaritatea situației multor lucrători transfrontalieri și sezonieri din sectorul agroalimentar, al construcțiilor și al asistenței medicale din UE.

MĂSURI URGENTE NECESARE PENTRU A PROTEJA LUCRĂTORII SEZONIERI ȘI TRANSFRONTALIERI

Deputații solicită Comisiei să prezinte noi orientări specifice pentru lucrătorii transfrontalieri și sezonieri în contextul

COVID-19, să propună soluții pe termen lung pentru a face față practicilor abuzive de subcontractare și să se asigure în mod prioritar că Autoritatea Europeană a Muncii (ELA) devine pe deplin operațională. Statele membre trebuie să consolideze capacitatea inspecțiilor muncii și să asigure locuințe de calitate, care ar trebui decuplate de la remunerarea lor, afirmă textul.

„Această rezoluție este dedicată milioanele de lucrători transfrontalieri care sunt simbolul liberei circulații consacrate în tratatele noastre și care aduc prosperitate sectoarelor economice cheie. A fost un privilegiu să coordonăm această inițiativă, susținută pe scară largă, ce solicită Comisiei și statelor membre să protejeze mai bine drepturile lucrătorilor și să promoveze o mobilitate echitabilă pentru a face față provocărilor post-COVID-19”, a declarat Dragoș Pîslaru (Renew Europe, România), membru al Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale și inițiator al rezoluției.

Rezoluția a fost adoptată cu 593 voturi pentru, 34 împotriva și 38 abțineri.

Următoarea etapă: Comisia Europeană urmează să prezinte în scurt timp orientări pentru protejarea lucrătorilor transfrontalieri și sezonieri.

Context: În 2018, cel mai mare număr de lucrători transfrontalieri a plecat din Polonia pentru a lucra în Germania (125 000 de persoane, dintre care multe lucrează în construcții), din Franța în Luxemburg (88 000), din Germania în Luxemburg (52 000), din Slovacia în Austria (48 000), majoritatea fiind femei care lucrează în sectorul asistenței medicale) și din Franța în Belgia (46 000).

Aproximativ 800 000 până la un milion de lucrători sezonieri sunt angajați în

fiecare an în UE, în principal în sectorul agroalimentar: 370 000 în Italia, 300 000 în Germania, 276 000 în Franța și 150 000 în Spania.

Lucrătorii sezonieri și cei transfrontalieri pot fi angajați în alt stat membru al UE pe baza dreptului lor la liberă circulație pe teritoriul UE. Legislația statelor membre gazdă se aplică în temeiul principiului tratamentului egal. Accesul la ajutorul de șomaj și protecția socială sunt reglementate prin coordonarea sistemelor de securitate socială, în prezent în curs de revizuire. 1.3 de milioane de persoane din UE trăiesc într-un stat membru și lucrează în altul.

Dumping social = reprezintă un set de practici la nivel internațional, național sau inter-corporativ, care vizează obținerea unui avantaj asupra concurenților, ceea ce ar putea avea consecințe negative importante asupra proceselor economice și a securității sociale a lucrătorilor. Exemple includ acțiuni întreprinse de actori din statele membre cu „salarii mici” pentru a obține avantajul pieței față de actorii din statele membre cu standarde sociale mai mari și salariale; companii multinaționale din țări cu „salarii mari” care caută modalități de a evita constrângerile legale prin angajarea subcontractanților din țările cu salarii mici; și companiile care angajează lucrători temporari și agenți mai ieftini și mai vulnerabili sau care mută producția în salarii mai mici și în locații mai puțin reglementate. Dumpingul social are forme diferite în diferite sectoare. Suprimarea dumpingului social este o componentă a diferitelor reglementări privind mobilitatea în muncă, munca nedeclarată și statutul lucrătorilor în transport.

ÎN MOLDOVA, DUPĂ PLOILE DIN IUNIE, RECOLTA DE CIREȘE TÂRZII NU A SUFERIT MULT ȘI A RĂMAS ATRACTIVĂ PENTRU CUMPĂRĂTORI

Potrivit managerilor unor întreprinderi horticoale mari, precipitațiile în iunie au afectat în general negativ calitatea cireșelor dulci timpurii și de coacere medie. Fructele coapte au crăpat și, în mare măsură, au pierdut atractivitatea pentru consumatori, precum și valoarea pentru comercianți-cumpărători. Drept urmare, în a doua jumătate a lunii iunie, prețurile en-gros pentru produsele de calitate scăzută pe piața internă au scăzut la 15-16 lei / kg (0,9-0,96 USD / kg), prețul maxim pentru cea mai bună cireasă nu a depășit 28 de lei / kg (1 \$, 6 / kg). Cu toate acestea, în multe livezi intensive de cireșe

târzii - Krupnoplodnaya, Cordia, Regina, Ferovia și altele - precipitațiile din iunie au dăunat mai puțin fructelor coapte (mai ales pe acele plantații în care fermierii au realizat suflarea picăturilor din copaci cu ajutorul pulverizatoarelor).

Având în vedere acest lucru, grădinarii speră să vândă aceste produse pentru export la un preț de „rentabilitate minimă” de cel puțin 1,7 USD / kg. Aceștia consideră, în cea mai mare parte, că prețul pentru a compensa pierderea semnificativă a producției de cireșe din înghețurile de primăvară și pentru a oferi un potențial de dezvoltare trebuie să fie

de 2 \$ / kg și mai mult.

Anumite speranțe că unele întreprinderi agricole, care sunt cele mai avansate tehnologic, vor putea realiza cireșe de înaltă calitate ale soiurilor târzii la prețurile înalte apar în contextul interesului exprimat de către cumpărătorii europeni. În această săptămână, Moldova va fi vizitată de misiunea de evaluare a unei societăți comerciale din Italia, care va determina măsura în care oferta de cireșe de la cele mai bune întreprinderi moldovenești se poate încadra în cerințele comercianților de retail europeni, în actualul sezon de criză.

ÎN MOLDOVA, PREȚURILE PENTRU RĂDĂCINOASE SUNT REDUSE DIN CAUZA SLĂBIRII CERERII

Până la începutul ultimei decade a lunii iunie, în comparație cu situația de la mijlocul lunii, culturile de rădăcini ale „setului de borș” din Moldova au scăzut cu o medie de 1-2 lei / kg. Deci, prețurile cu ridicata pentru ceapa tânără au scăzut la 5-6 lei / kg (0,3-0,36 USD / kg), cartofii - la 5-7 lei / kg (0,3-0,42 USD / kg), morcovi - până la 9-10 lei / kg (0,54-0,6 USD / kg). În același timp, prețurile pentru ceapa din recolta anului curent aproape au egalat prețurile pentru produsele recoltate de anul trecut. Potrivit comercianților, morcovii din recolta 2020 sunt încă mult mai scumpi decât anul trecut și, în principiu, se mențin într-un interval de preț relativ ridicat, din cauza pierderilor semnificative datorate înghețului plantațiilor în primăvară, precum și a importurilor limitate. Cu toate acestea, operatorii de pe piață consideră că în următoarele două săptămâni prețul tuturor legumelor rădăcinoase din „setul de borș” va scădea treptat.

Motivul principal al tendinței descendente este perioada relativ caldă și ploioasă din iunie, care a afectat pozitiv randamentul soiurilor de legume timpurii. Oferta lor pe piața internă a Moldovei a crescut semnificativ și prețurile au fost „zdrobite”.

Cu toate acestea, vânzătorii remarcă faptul că țara a redus drastic cererea pentru legumele cele mai populare, care pot fi atribuite „segmentului premium”. În consecință, din cauza disponibilității unei alternative sub forma unor culturi rădăcinoase de anul trecut, mai ieftine, fermierii de legume au fost obligați să reducă prețurile, în special pentru cartofii și ceapa tânără, din prima săptămână a lunii iunie. Aceștia consideră că reducerea cererii de solvent din cea mai mare parte a consumatorilor moldoveni este un semnal extrem de alarmant, deoarece în absența exportului și a prelucrării pe scară largă a culturilor de rădăcini, piața internă „proaspătă” este, de fapt, singura piață.

PIERSICUL MOLDOVENESC - MULT PENTRU PIAȚA INTERNĂ, DAR INSUFICIENT PENTRU EXPORT

În a doua jumătate a lunii iunie, prețul piersicilor de producție locală scade dinamic în Moldova. Așadar, dacă în a doua săptămână a lunii, pe piața internă cu ridicata a fost oferit piersic de calitate relativ ridicată la aproximativ 28-30 lei / kg (1,6-1,72 USD / kg), atunci la sfârșitul celei de-a treia săptămâni prețul a scăzut la 18-22 lei / kg (1,03-1,26 USD / kg). Previiziunile experților pentru ultima săptămână a lunii iunie - prima săptămână a lunii iulie nu sunt încurajatoare pentru fermieri: întrucât vremea se îmbunătățește, coacerea activă și recoltarea în masă a soiurilor de coacere timpurie și mijlocie, prețurile pentru fructe va continua să scadă.

Anul acesta, pentru producătorii de piersici din Republica Moldova, nu a fost ușor de la bun început. În martie-aprilie, din cauza înghețurilor, livezile de piersici din unele regiuni din Moldova au pierdut aproximativ 70-80% din cultura viitoare. În medie, în țară, pierderile s-au ridicat la cel puțin 40-50%. În plus, din cauza lipsei de precipitații semnificative din punct de vedere

agronomic în aprilie și în prima jumătate a lunii mai (în special în partea centrală și de sud a Moldovei, unde sunt concentrate plantațiile de sâmburoase), fructele de piersici din soiurile de coacere timpurie și mijlocie în multe livezi „nu au crescut” la dimensiunea exportului. Drept urmare, a existat o situație în care, în cuvintele liderilor lor, „în întreprinderile agricole” existau prea puține produse pentru export, dar prea multe pentru piața internă”.

De remarcat este faptul că partea principală a recoltării de piersici din soiurile de coacere timpurie și mijlocie („Moldovenesc timpuriu”, „Kieveanl timpuriu” etc.) din Republica Moldova se înmulțește în același timp și rămâne reprezentativă pentru o perioadă scurtă de timp. Fructele sunt fragede și suportă prost transportarea pe distanțe lungi.

În ultimele două decenii și jumătate, livezile de piersici care se dezvoltă timpuriu în sudul Moldovei, din fermele mici, erau concepute pentru a livra pe o piață unică - în zonele de odihnă din regiunea Odessa a Ucrainei vecine. De aproximativ un deceniu, această afacere a înflorit. Cu toate acestea, în urmă cu cinci sau

șase ani, Ucraina a introdus restricții tarifare și non-tarifare stricte la furnizarea de piersici din Moldova, în special persoane fizice, vehicule mici. Ca urmare, de atunci, exportul piersicilor moldovenești a scăzut brusc și se află încă într-o stare de „incertitudine organizațională”: livrările la scară mică către comercianții mari exportatori nu sunt interesante, fermierii mici nu sunt capabili să se organizeze și să asigure formarea unor cantități mari de produse de calitate la export. În consecință, potrivit Agenției Naționale pentru

Siguranța Alimentelor ANSA, în anul 2019 Moldova a exportat doar aproximativ 1 mii de tone de piersică către Federația Rusă, iar aceasta a fost în principal producția de soiuri de maturare târzie.

În acest an, livrările externe de piersică timpurie nu sunt active. Exportatorii moldoveni au o alternativă mai profitabilă: căpșuni, zmeură, cireșe și caise (deși recent, în condiții de cerere limitată din partea cumpărătorilor, încep să practice livrările de „sortiment” - diverse tipuri de fructe și fructe de pădure

într-un singur lot).

Drept urmare, piața internă „proaspătă” din Moldova a devenit singurul canal de vânzare pentru piersicile interne ale soiurilor timpurii. Mai mult decât atât, spre deosebire de alte segmente (cireșe, cireșe) ale pieței fructelor, piersica din iunie s-a bucurat relativ puțin de sprijin din partea procesatorilor. Piersica soiurilor timpurii nu este potrivită pentru conservare din punct de vedere tehnologic: fructele sunt excesiv de suculente, conțin puține substanțe uscate, pulpa este slab separată de sămânță. În ultimii ani, în țară au fost procesate aproximativ 3-3,5 mii de tone de piersici. Cu toate acestea, cea mai mare parte a aprovizionării acestei materii prime către fabrici scade de obicei în iulie.

Conform recensământului agricol general din 2011, în Moldova suprafața livezilor de piersici și nectarine a fost de 5,9 mii ha, inclusiv plantații de fructificare - 3,4 mii ha. Datorită reducerii cererii de solvent pentru aceste produse, conform estimărilor experților, până în prezent, suprafața livezilor de piersici din țară s-a redus mai mult decât la jumătate.

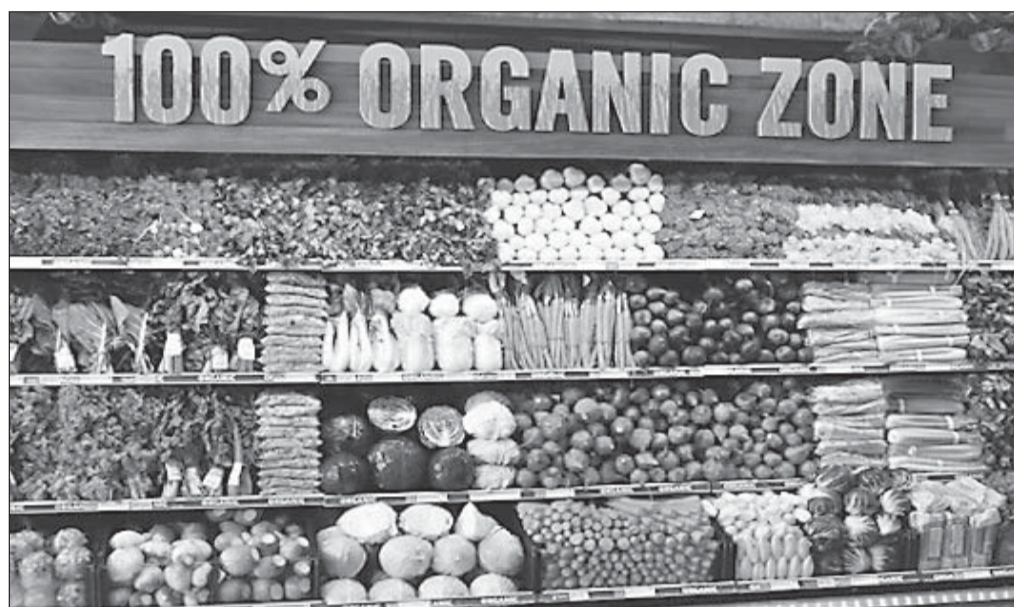

LEGUMELE ȘI FRUCTELE ORGANICE SUNT BENEFICIARI AI CRIZEI PANDEMICE?

Potrivit analiștilor EastFruit, după debutul pandemiei coronavirusului în Europa, cererea consumatorilor de fructe și pomsușoare ecologice a crescut semnificativ. Acest lucru a fost raportat de reprezentanții lanțurilor de vânzare cu amănuntul și asociațiilor industriale din diferite țări ale Uniunii Europene. „Întrucât în UE, o parte relativ mică din veniturile rezidenților sunt cheltuite pe

brusc”, spune Andrei Yarmak, economist la departamentul de investiții al Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO).

Această informație a fost confirmată și de reprezentanții afacerilor cu pomsușoare în cadrul unui dintre cele mai mari evenimente dedicat pomsușoarelor din Europa - Global Berry Congress, care a avut loc pentru prima

alimente, chiar și scăderea acestor venituri din cauza crizei coronariene nu a forțat consumatorii să economisească pe calitatea produselor. Mai mult, mulți au început să caute modalități de creștere a imunității și să treacă la o alimentație mai sănătoasă. Deoarece consumatorii consideră că produsele ecologice sunt mai sănătoase și mai bune, vânzările din această categorie, în special în segmentul fructelor și legumelor, au crescut

dată în format virtual săptămâna aceasta. În cadrul evenimentului, s-a precizat că în Germania, în mijlocul carantinei, cererea de pomsușoare cu certificarea „ecologică” (în Germania Bio „bio”) a depășit semnificativ oferta și a fost observată o situație similară pentru alte produse din categoria ecologică. Retailerii europeni raportează că consumul de fructe organice proaspete a sărit imediat cu 52% în timpul pandemiei.

DUPĂ PRECIPITAȚIILE DIN IUNIE, VITICULTORII MOLDOVENI NU AU RIDICAT PROGNOZA PENTRU RECOLTA DE STRUGURI DE MASĂ

În ciuda faptului că la sfârșitul lunii mai și în cursul lunii iunie pe aproape întreg teritoriul Republicii Moldova a fost precipitații, specialiștii din asociațiile regionale ale producătorilor de struguri de masă consideră că este prematur să crească previziunile pentru recolta 2020. În opinia lor, ploile au îmbunătățit aproape în mod universal starea viilor, după o secetă care a început în țară toamna trecută. Cu toate acestea, într-un număr de regiuni din zonele de sud și centru ale Moldovei, au căzut un total de nu mai mult de 20-30 mm de precipitații. Și pentru o reîncărcare importan-

ță a rezervelor de umiditate după secetă, podgoriile au avut nevoie de ploi de cel puțin 50-60 mm în volum. Adică efectul ploilor din iunie în multe regiuni nu a fost foarte mare (deși în unele regiuni au căzut luna aceasta până la 100 mm de precipitații).

Ținând cont de deficitul sever de umiditate din sol, specialiștii din asociațiile viticole au recomandat reducerea cu 25-30% a numărului de lăstari pe plantații. În consecință, în viitor, viticultorii vor trebui să normalizeze încărcătura de ciorchini pe tufșuri. Având în vedere deja acest fapt, randamentul potențial pentru 2020

ar trebui redus cu cel puțin 20%. De asemenea, trebuie remarcat faptul că unele vii au suferit de grindină în iunie. În prezent, multe plantații sunt igienizate, dar efectul acestora nu este încă evident. În sfârșit, în 2020, pe fondul unui deficit continuu de umiditate în sol, persistă problema calității scăzută (boabe mici), în mod similar anului trecut.

Ținând cont de toți acești factori, experții consideră, cu un grad ridicat de probabilitate, că recolta de struguri de masă în 2020 va fi semnificativ mai mică decât anul trecut (aproximativ 100 de mii de tone).

PREȚURILE SĂPTĂMÂNNALE ANGRO LA PRODUȚIA HORTICOLĂ

(28.05.2020)

Denumirea produsului	Prețurile producătorului, MDL/KG		
	minim	maxim	mediu
FRUCTE ȘI POMUȘOARE			
Mere Golden Delicious	10.00	11.50	11.00
Mere Idared	11.00	12.00	11.00
Mere Jonagold	11.00	13.00	12.00
Mere Reinette Simirenko	10.00	11.00	10.00
Mere Gala	-	-	-
Mere Grany Smith	11.00	12.00	12.00
Mere Fuji	12.00	14.00	13.00
Mere timpurii	-	-	-
Mere, alte soiuri	10.00	12.00	11.00
Pere Conference	32.00	32.00	32.00
Alte soiuri de pere	-	-	-
Struguri de masă (albi)	-	-	-
Struguri de masă (roșii)	46.00	50.00	48.00
Struguri negri	-	-	-
Struguri Moldova	-	-	-
Struguri Kismis	-	-	-
Caise	35.00	40.00	35.00
Prune	-	-	-
Piersici	40.00	45.00	40.00
Portocale	18.00	19.00	18.00
Mandarine	17.00	18.00	17.00
Banane (galbene)	20.00	22.00	21.00
Zmeură	-	-	-
Căpșune	-	-	-
Afine (calitate superioară)	-	-	-
Afine (clasa I)	-	-	-
Mure	-	-	-
Coacăză (neagră)	-	-	-
Coacăză (roșie)	-	-	-
Cireșe (diametrul peste 26 mm)	30.00	36.00	34.00
Cireșe (diametrul până la 26 mm)	23.00	28.00	25.00
Vișine	-	-	-
Pepene verde (harbuz)	-	-	-
Pepene galben (zemos)	-	-	-
LEGUME			
Cartofi (recolta anului curent)	9.00	11.00	10.00
Cartofi (recolta anului trecut)	5.00	7.00	6.00
Morcovi (recolta anului curent)	15.00	17.00	15.00
Morcovi (recolta anului trecut)	5.00	6.00	5.50
Ceapă galbenă (recolta anului curent)	8.00	9.00	8.00
Ceapă galbenă (recolta anului trecut)	7.00	8.00	7.00
Tomate de seră (roșii, rotunde)	18.00	20.00	18.00
Tomate de seră (roze)	34.00	36.00	35.00
Tomate de seră (roșii, cărnose)	19.00	20.00	19.00
Tomate de seră (soi Cherry)	23.00	24.00	23.00
Castraveți de seră (scurți, netezi)	-	-	-
Castraveți de seră (scurți, cu suprafața zgrunțuroasă)	18.00	22.00	20.00
Castraveți de seră (lungi, netezi)	-	-	-
Ardei dulci de seră (roșii)	40.00	43.00	40.00
Ardei dulci de seră (verzi)	35.00	40.00	35.00
Ardei dulci de seră (galbeni)	40.00	43.00	40.00
VERDEȚURI			
Pătrunjel	25.00	25.00	25.00
Mărar	30.00	35.00	30.00
Coriandru	40.00	45.00	40.00
Busuioc	125.00	130.00	125.00
NUCI ȘI FRUCTE DESHIDRATATE			
Miez de nuci	85.00	100.00	90.00
Nuci (cu coajă)	-	-	-
Miez de alune	120.00	140.00	130.00
Alune (cu coajă)	45.00	50.00	45.00
Miez de migdale	150.00	160.00	150.00
Migdale (cu coajă)	-	-	-
Caise deshidratate	-	-	-

ALIMENTE SIGURE ȘI DURABILE: NOUA STRATEGIE A UE

„De la Fermă la Furculiță” („Farm to Fork”) este o nouă strategie pentru protejarea biodiversității și reducerea pesticidelor și a deșeurilor alimentare, ceea ce face ca lanțul de aprovizionare cu alimente din Europa să fie mai durabil. Parlamentul European dorește să se asigure că aceste obiective ambițioase sunt îndeplinite, în timp ce sprijină fermierii europeni.

Parlamentul European vrea să reducă dependența de pesticide și să oprească degradarea terenurilor agricole. O altă provocare pe care UE o are de abordat printr-o abordare mai modernă a producției de alimente este reprezentată de deșeurile alimentare. 88 de milioane de tone de produse alimentare sunt aruncate în UE în fiecare an. Parlamentul vrea să reducă acest lucru la jumătate până în 2030.”

Parlamentul vrea să fie și mai ambițios.

„Vrem să facem mai multe cu privire la problema securității alimentare în Uniunea Europeană. Vrem să facem mai multe legat de problema independenței alimentare și vrem să implementăm lecțiile învățate din criza Covid-19 când vine vorba de aprovizionarea cu alimente”, a declarat Norbert Lins, europarlamentar, președinte al comitetului pentru agricultură (Germania).

Fermierii se află la începutul lanțului de aprovizionare agroalimentară. Deputații doresc să îi sprijine atât pe ei, cât și pescuitul și fermele piscicole, pe parcursul către o agricultură durabilă.

„Producția nesustenabilă de alimente reprezintă un pericol pentru sănătatea umană, dar și pentru sănătatea animalelor, este un pericol pentru mediul nostru. Trebuie să începem să ne producem alimentele într-un mod mai sustenabil și mai ecologic”, a spus Anja Hazekamp, vicepreședinte al Comitetului de Mediu (Olanda).

CELE MAI FRECVENTE GREȘELI FĂCUTE DE GRĂDINARI ÎNCEPĂTORI

Fie că ești la început de drum în ce privește grădăritul, sau ești un grădinar cu experiență, există câteva sfaturi care, credem noi, îți vor prinde bine. Indiferent de anvergura proiectului tău, un lucru pe care nu îl faci cum trebuie la momentul de față se poate să-ți zădărnicească toate eforturile. Tocmai pentru că ne pasă de tine și de timpul și banii pe care îi investești în grădina ta, ne-am hotărât să ne asigurăm că nu faci vreuna dintre greșelile menționate mai jos.

UZI PEA MULT

Știi și tu foarte bine că ce-i prea mult strică. Nu te încăpățâna să uzi plantele mai des decât este nevoie. E posibil să le faci chiar mai mult rău decât dacă nu le-ai uda deloc. Principiul de bază: udă planta la rădăcină, nu pe frunze. Răsadurile au nevoie de multă apă atunci când sunt plantate dar, odată ce au propriile rădăcini se vor mulțumi să absoarbă umezeala din sol.

Ia în calcul și momentul zilei! Dacă uzi la amiază vei pierde o parte din apă din cauza fenomenului de evaporare. Recomandat este să uzi dimineața devreme sau seara.

NU DAI SPAȚIU PLANTELOR

A doua greșeală comună constă în faptul că nu acorzi

plantelor destul spațiu în care să se dezvolte. Unde își vor crește ele rădăcinile dacă sunt constant înghesuite? Fă o documentare serioasă și află de cât spațiu are nevoie fiecare plantă în parte.

NU IEI ÎN CALCUL SOARELE

Este un lucru perfect cunoscut faptul că plantele au nevoie de soare ca să crească și să se

dezvolte. Nu ai cum să dezvolți o grădină sănătoasă fără lumină solară. Din nou, află de cât soare are nevoie fiecare tip de plantă și aranjează grădina în mod strategic.

Ai grijă ce fel de copaci alegi pentru grădină! Cei cu o coroană masivă îți vor asigura relaxarea la umbră în curtea din spate, dar îți vor priva răsadurile de soare. Așadar alege cu grijă și echilibrează spațiul din grădină.

NU IEI ÎN CALCUL SOLUL

Dacă vrei într-adevăr rezultate pe măsura eforturilor tale, trebuie să te asiguri că ai și condițiile potrivite. Multe flori sau legume vor prospera în anumite condiții și se vor degrada în altele. Solul este un element crucial atunci când începi să plantezi. Află ce sol ai în grădina și cu ce fel de plante se potrivește.

PLANTEZI ÎN EXTRASEZON

La fel ca în cazul solului, și anotimpul este foarte relevant atunci când începi procesul de plantare. Nu vei avea rezultatele scontate dacă nu plantezi în sezonul ideal.

TAI IARBA PEA SCURTĂ

Cine nu vrea să aibă un gazon îngrijit? Dar fii cu băgare de seamă, îngrijit nu înseamnă scalpat! Mulți grădinari pur și simplu taie iarba prea scurt. Mai ales în perioadele de secetă, este recomandat să lași iarba puțin mai lungă. Astfel va reține umezeala mai bine și va trece mai ușor peste această perioadă. Data viitoare când tai gazonul, folosește o setare mai mare la mașina de tuns.

SAPI SOLUL CÂND NU TREBUIE

O altă greșeală des întâlnită este săparea solului atunci când este ud. Evită să sapi solul când este umed dacă vrei să nu-i distrugi structura. E normal să-l uzi, dar așteaptă până acesta se usucă și apoi amestecă-l cu îngrășământ. Îl poți combina și cu nisip. În funcție de suprafața, îți recomandăm achiziționarea unei motosape profesionale. Munca ta va deveni infinit mai simplă.

CÂTEVA SFATURI PRACTICE PENTRU ÎNMULȚIREA TRANDAFIRILOR

Înmulțirea trandafirilor se face prin butași, vara, lunile iunilor și iulie fiind ideale. Butășirea trandafirilor se poate face și toamna, dar reușita este mult mai mică.

Înmulțirea trandafirilor se face cel mai ușor prin butași. Această metodă nu se poate aplica însă la toate soiurile de trandafiri, dar merge perfect la trandafiri urcători, la cei pitici și la trandafiri de grădină. Înmulțirea trandafirilor prin butași este posibilă doar din ramurile trandafirilor cu lemn moale pentru că doar aceștia au însușirea de a produce rădăcini atunci

când sunt puse în pământ și au condiții propice.

Butașii pentru înmulțirea trandafirilor, vara se fac din lăsta-

rii care au făcut un rând de flori. Alege lăstarii, lasa-i să înflorească și lasă floarea să se usuce. Abia apoi taie lăstarul pentru butășire.

Lastarii trebuie să fie lungi de 10-15 centimetri, iar la vârf se lasă două frunze. Lăstarii se taie la bază imediat sub un ochi, iar la vârf, cu 1-2 centimetri deasupra ultimului ochi. Folosește un briceag bine ascuțit și curat astfel încât tăietura să fie curată și să nu rupă canaliculele din tulpină.

Pentru înrădăcinare, butașul se poate înfige în ghivece sau lădițe cu nisip, până la circa 3-4 centimetri adâncime. Pentru a asigura umiditatea necesară, nisipul din ghiveci se menține în permanență reavăn, iar butașul se acoperă cu un borcan de sticlă (mult mai bun decât sticlele de plastic). În primele zile, butașii se

pulverizează zilnic cu apă. Ridici borcanul pentru această operație și îl pui imediat la loc. Vara, butășirea se poate face direct în solul din grădină.

În zilele foarte călduroase butașii se udă bine și se stropesc cu apă. Dacă totul decurge normal, în 3-4 săptămâni butașii au deja rădăcini.

Aclimatizarea butașilor este următorul pas. Ziua butașii pot fi ținuți fără borcanul protector, iar seara se acopera. În luna august udarea este esențială, iar butașii pot să rămână descoperiți și ziua și noaptea. Toamna butașii trebuie bine protejați de ger cu paie, coceni și frunze.

SERVICIILE OFERITE DE REȚEAUA FEDERAȚIEI AGRICULTORILOR DIN MOLDOVA

DEZVOLTAREA AFACERILOR

- Elaborarea planurilor de afaceri
- Asistență la elaborarea pachetului de documente pentru accesarea finanțărilor
- Asistență la efectuarea studiilor de fezabilitate a investițiilor și identificarea furnizorilor de echipamente
- Asistență la pregătirea aplicațiilor pentru accesarea subvențiilor
- Organizarea seminarelor de consultanță și formare a producătorilor agricoli în cadrul Măsurii 5 din Regulamentul de subvenționare
- Organizarea vizitelor și misiunilor de afaceri

DEZVOLTAREA COOPERATIVELOR

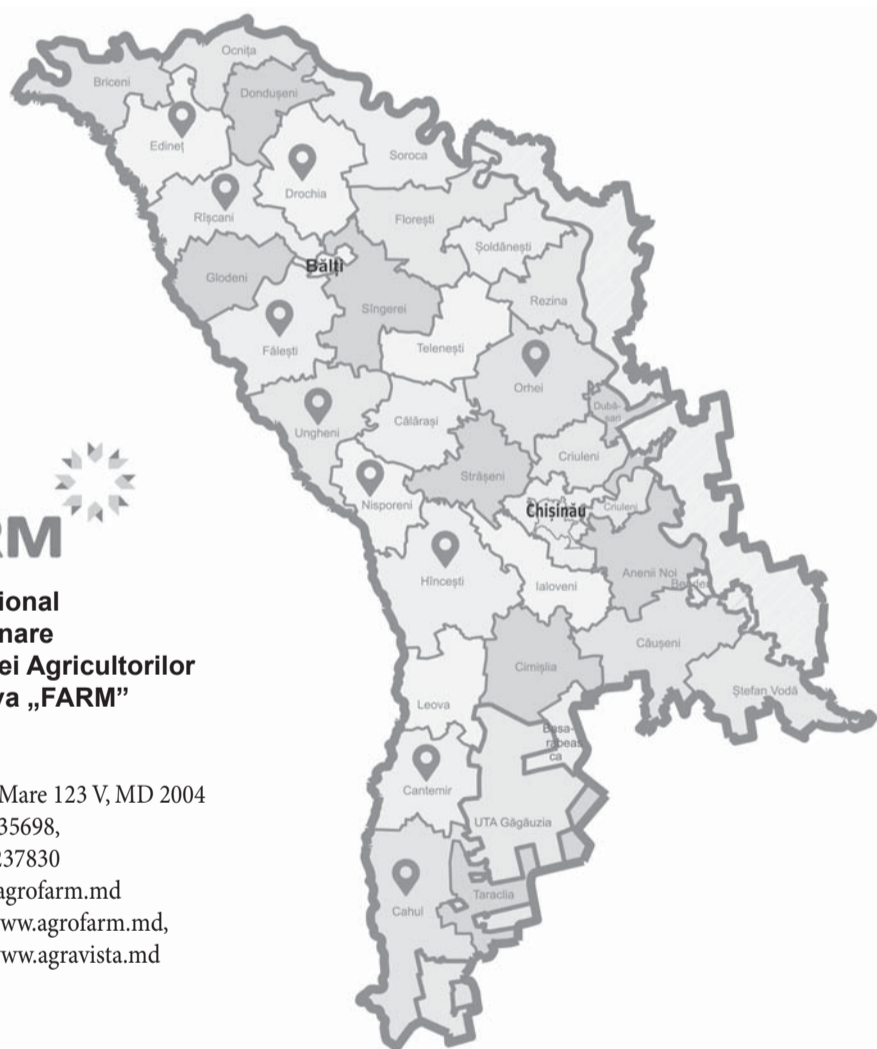
- Asistență la crearea și dezvoltarea cooperativelor de marketing
- Asistență la crearea și dezvoltarea asociațiilor profesionale pe produs
- Instruiri în dezvoltarea afacerilor și cooperativelor de marketing

SERVICII DE MARKETING

- Servicii de intermediere a producției agricole
- Oferirea informației despre prețuri și piețe
- Promovarea cererilor și ofertelor comerciale
- Elaborarea studiilor și a cercetărilor de piață

Pentru informații suplimentare apelați oficiul național și organizațiile regionale ale Federației Agricultorilor din Moldova

Organizațiile Regionale ale Federației Agricultorilor din Moldova

FARM

Oficiul Național
 de Coordonare
 al Federației Agricultorilor
 din Moldova „FARM”

Or. Chișinău,
 Bd. Ștefan cel Mare 123 V, MD 2004
 Tel: +373 22 235698,
 Fax: +373 22 237830
 Email: farm@agrofarm.md
 Pagina web: www.agrofarm.md,
 www.agravista.md

CANTEMIR

AO „Fermer- AGROinform”
 Str. Trandafirilor 2, et. IV, of. 408
 Tel: 0 273 2 28 53
 cantemir@agrofarm.md

CAHUL

AO „Centrul de Business din Cahul”
 Piața Independenței, 6, of. 105; MD
 Tel: 0 299 2 14 13
 cahul@agrofarm.md

NISPORENI

OO „Nis-AGROinform”
 Str. Suveranității, 2, et.3, of. 307
 Tel: 0 246 2 38 57
 nisporeni@agrofarm.md

DROCHIA

AO „AGRO-CONS”,
 Bd. Independenței, 48
 Tel: 0 252 2 70 32
 drochia@agrofarm.md

EDINEȚ

A.O. „AGROinform”
 Șos. Bucovinei, 37
 Tel: 0 246 2 43 84
 edinet@agrofarm.md

FĂLEȘTI

AO „CUTEZĂTORUL”
 Str. Ștefan cel Mare, 50, et.1, of. 126
 Tel: 0 259 2 29 51
 falesti@agrofarm.md

HÂNCEȘTI

AO „Centrul de Extensiune în Agricultură”
 Str. Mihalcea Hâncu, 123, et. 4, bir. 62
 Tel: 0 269 2 34 08
 hincesti@agrofarm.md

ORHEI

AO „ORHCONSINFO”
 str. Vasile Mahu, 141
 Tel: 0 235 24 955
 orhei@agrofarm.md

RÂȘCANI

AO „Asociația Femeilor de Afaceri
 din Sectorul Rural”
 Str. Independenței 44, of. 12
 Tel: 0 256 2 45 84
 riscani@agrofarm.md

UNGHENI

AO „Centrul Pentru Inițiativă Privată”
 Str. Națională, 7, bir.507,
 Tel: 0 236 2 34 55
 ungheni@agrofarm.md

SOROCA

„Teragronord”
 str. Ștefan cel Mare 27a/5
 Tel: 069021249
 teragronord@gmail.com
 soroca@agrofarm.md

TRANSNISTRIA

AO „Vitality”
 Tiraspol, str. Yunoști 48 of. 10, MD 3300
 068822395
 tiraspol@agrofarm.md
 ongvitality@gmail.com
 viacheslav.bezhenar@gmail.com

În paginile ziarului **Agravista** PUTEȚI PLASA ANUNȚURILE Dvs comerciale.

DORIȚI SĂ **VINDEȚI** SAU SĂ **PROCURAȚI** MATERIAL SĂDITOR, INPUTURI, TEHNICĂ SAU PRODUCȚIE AGRICOLĂ?

Doriți ca despre oferta Dvs să știe cât mai mulți fermieri, producători agricoli,

PERSOANE CU ADEVĂRAT INTERESATE DE DOMENIU?

Ziarul **Agravista** Vă pune la dispoziție **SPAȚIU PENTRU PROMOVARE.**

PUBLICUL DVS ȚINTĂ SUNT TOCMAI CITITORII NOȘTRI!

Nu ezitați să ne contactați la adresa redacției:

Mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 123 „V”
 Tel: (022)23 56 98; (+373)6 888 22 11 Fax: (022) 23 78 30;
 Sau la adresa de e-mail: ebalan@agrofarm.md

* **PROMOȚIE!** Anunțurile de mică publicitate
 pentru membrii Federației Agricultorilor din Moldova
 se plasează gratuit

FACEȚI UN PAS ÎNAINTE, PROMOVAȚI-VĂ AFACEREA!

ABONAREA
2019

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE

ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

Abonați-Vă la ziarul

ZIARUL PENTRU ȘI DESPRE
AGRICULTORI

Agravista

INDEX DE ABONARE: PM 21948
AGROMEDIAINFORM

Agravista* este publicația periodică care apare de două ori pe lună cu un tiraj de peste 3500 de exemplare. Ziarul este unul de profil agricol iar abonații Agravista sunt agricultorii, persoanele interesate de domeniu, autoritățile publice locale și naționale.

Tematica materialelor o constituie problemele și realizările agriculturii din țara noastră, dar și de peste hotare.

ÎN FIECARE NUMĂR GĂSIȚI:

- ✓ *interviuri cu persoane de decizie,*
- ✓ *știri de actualitate,*
- ✓ *reportaje de la evenimente relevante pentru agricultori,*
- ✓ *istorii de succes,*
- ✓ *explicarea legislației în domeniu,*
- ✓ *anunțuri despre dezvoltare, finanțare și școlarizare pentru agricultori.*

TOATE ACESTEA LA UN PREȚ
REZONABIL DE NUMAI

154 de lei

PENTRU UN ABONAMENT

ANUAL

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
14	42	84	126	154

* august vacanță

ABONAMENTE LA ZIARUL NOSTRU POT FI PERFECTATE ÎN TOATE OFICIILE POȘTALE

